

Peyamek

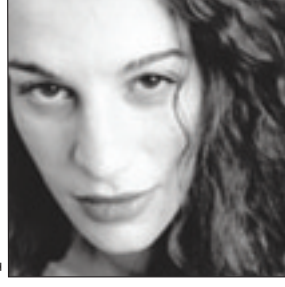
Azadiyê

Kurdi • Rûpel 10

Tutsak
Kadınların
Portreleri

Kültür-Sanat • Sayfa 14

İçtiğiniz Son
Sigara Olsun!

Ekoloji • sayfa 16

Güneşi Esir Almak Yaşamı Kurutmaktır

**DÖKH'DEN
KOMPLOYU
KINAMA ÇAĞRISI**

15 Şubat 1999,
Demokratik
Konfederalizm
Önderliğinin uluslar
arası bir komplo ile
Türkiye devletine teslim
edilmesinin yıldönümü
dolayısıyla DÖKH
tarafından kınama
çağrısı yapıldı.

sayfa 3

**JİN Jİ BO AŞİTİYÊ
ÎMZEYAN BERHEV
DİKİN**

Navenda Şewirmendiya
Jinê a Selîsê, Kooperatîfa
Jinê ya Baglar û
Kirkorukê, Dayikên
Aşitiyê, Komala Jinê ya
Gokkuşagi û Kirçîçegî,
Meclîsa Jinê ya DTP'yê
dest bi kampanyaya "Ji bo
Aşitiyê Îmzeyek jî Tu
Bavêje" kirin.

sayfa 9

newaya *Şin*

Merhaba,

Yeni bir sayı ve yeni gün-
demlerle sizlerle beraberiz.
Her gün uyandıığımızda 'aca-
ba bu gün neler olacak' diye
sorarız kendi kendimize. Yakla-
şan 15 şubat uluslar arası komp-
lonun 9. yılına girerken, gün-
demde olan ateşkesle birlikte
özlemimiz olan kalıcı barışa ne
kadar yaklaşıyoruz? Ve bu yıl
nasıl karşılayacağız 15 Şubat'ı?
Kadınlar olarak kompilonun
sorgulamasını gelişmelerin
ışığında yapıyor muyuz?

Sayfa 3

✓ Ateşkes Bir Şanstır Yaşamı.... /Gündem sayfa 4

✓ Özgür Yaşam İddiasıyla..... /Dosya sayfa 6

✓ Gençlerden Barış Eylemi /Yeni Kuşak sayfa 7

✓ 15 Şubat Tarihlerin /Perspektif sayfa 8

✓ Kaçak Öyküsü /Kültür-Sanat sayfa 13

✓ Çocuklarda Yemek Problemleri /Sağlık sayfa 17

✓ Barış Güvercinin Gözlerinde... /Yaşam sayfa 19

Beyninizin de Cinsiyeti Var

Cambridge Üniversitesi'nin araştırmasına göre kadınların yüzde 17'si aslında "erkek beynine" sahip. Beyninizin cinsiyetini öğrenerek gizli kalmış becerilerinizi ortaya çıkarabilirsiniz.

gösteriyor. Ancak bu özelliklere sahip olmak için mutlaka o cinsin bir üyesi olmak gerekmiyor. Çünkü erkeklerde "kadın beyni", kadınlarda da "erkek beyni" olabiliyor. Hatta Cambridge

Üniversitesi tarafından 82 kişi üzerinde uygulanan bir testte, erkeklerin yüzde 17'sinin kadın beynine, kadınların yüzde 17'sinin ise erkek beynine sahip olduğu ortaya çıktı. Bunun ortasında yer alanların ise "dengeli beyin" tipine sahip olduğu belirtiliyor.

Kadınlar duyguya yöneliyor

Erkek ve kadın beyinleri arasındaki farklılıklar daha çok duygu, dil, mekan

içindeki görüş yeteneği, hafıza, hatta koku alma duyusunda kendini gösteriyor. Örneğin aynı dergi tezgahının önündeysen, duygusal yönü ağır bastığı için kadın beyni aşk, güzellik ya da ebeveynlikle ilgili yayınlara yönelirken, sistemleri çözüp keşfetmeye yönelik erkek beyni, bilgisayar, otomobil ya da tamir gereçlerine ilişkin dergilere yoğunlaşıyor.

Yatkınlıklar Farklı Erkekler

- * Satrançta daha iyi
- * Görüşte derinlik ve perspektif iyi
- * Nesnelere daha yakından ilgili
- * Beynin sağ yarısı daha büyük
- * Sol kulağını kullanmayı tercih ediyor
- * Matematik sorularını konuşmadan çözer
- * Çok işi aynı anda yaparken zorlanmaz

- * Az göz teması kurar
- * Dikkati çabuk dağılır
- * Daha fazla duygu arar
- * Acıya yavaş tepki verir

Kadınlar

- * Yabancı dilde daha iyi
- * Resmi bütün olarak daha iyi görüyor
- * Yüzler ve insanlarla ilgileniyor
- * Beynin sol yarısı daha büyük
- * İki kulağıyla birden dinliyor
- * Aritmetik işlemleri konuşarak yapar
- * Aynı anda çok işi yapmak zorlayabilir
- * Göz teması fazladır
- * Dikkat süresi uzundur
- * Daha az duygu arar
- * Acıya çabuk tepki verir.

Haber Aktüel

Erkek ve kadın beyinleri, temel fonksiyonlar açısından bir hayli benzer olsa da bilim dünyasındaki yaygın teoriler, erkek beyninin daha ziyade analiz ve keşfe yönelik "sistematik" bir yol izlediğini; karşısındakinin ruh halini erkeklerden çok daha kolay anlayabilen kadın beyninin ise "empatik" bir karakteri olduğunu

Hayat Kurtaran Yedi Besin

Amerika'nın en iyi uzmanlarının hazırladığı besin reçetesinde badem, kahve, tarçın, patates, sebze çorbası, zeytinyağı ve çayın hayat kurtardığı saptandı.

Badem kalbi koruyor

Her gün, bir çay fincanının yarısını dolduracak miktarda, yani 30 gram badem yemeyi ihmal etmeyin. Omega-3 asitli yağları açısından oldukça zengin bir besin olan badem, kandaki kötü kolesterol (LDL) oranını yüzde 4.4 oranında düşürüyor. Badem böylece damar tıkanıklıklarını önleyerek, dolaşım sisteminin düzenli olarak çalışmasını sağlıyor; kalbi koruyor.

Kahve diyabeti önüyor

Günde iki fincan kahve, özellikle orta yaşlardan sonra görülen Parkinson ve Tip-2 diyabete karşı vücudu koruyor. Kahvede bulunan kafein maddesi, diyabete yakalanma riskini yüzde 35 azaltıyor. Ayrıca ağrı kesici özelliği de bulunuyor. Ancak kahveyi mutlaka kalsiyum deposu olan sütle için. Böylece kafeinin kemikleri zayıflatmasını engellemiş olursunuz.

Tarçın sinirleri rahatlatıyor

Her yemekten sonra içinde bir miktar tarçın bul-

nan bir tatlı yemeyi unutmayın. Tatlı yemek istemiyorsanız, küçük bir çay kaşığı dolusu tarçını doğrudan suya ekleyerek içebilirsiniz. Tarçın kan şekerini düzenliyor, ayrıca sinir sistemini rahatlatıyor. Öte yandan köri baharatının içinde bulunan Tumerik adlı maddenin eklem iltihabını ve romatizmayı önlediğini unutmayın.

Patatesi haşlayın

Antioksidanlar yönünden çok zengin. Amerikan Tarım Dairesi'ne göre en yararlı 100 besin arasında 17. sıradadır. Akciğer kanseri, diyabet ve kalp krizine karşı koruyor. Ancak patatesi kızartmak yerine, yağsız bir şekilde haşladıktan veya fırında pişirdikten sonra yemeyi tercih edin.

Sebze çorbası kaslar için faydalı

Doyurucu ancak kalorisiz bir yiyecek olduğu için özellikle kilo vermek isteyenlerin bir numaralı tercihi. Ayrıca, özellikle sebze çorbası sodyum bakımından zengin. Bir kase sebze çorbasında 500 miligram sodyum bulunuyor. Sodyum, sinir sistemi ve kasların düzenli olarak çalışmasını sağlıyor.

Ayrıca vücuttaki sıvı miktarının dengesini düzenliyor. Ancak günde 1500 miligramdan fazla sodyum tansiyon ve kalp rahatsızlıkları konusunda tam bir ters etki yaratıyor.

Zeytinyağı kansere karşı birebir

Zeytinyağı kanser riskini azaltıyor. Günde 25 ml. zeytinyağı alanların idrarlarında, hücrelere zarar veren "8oxodG" adlı maddenin seviyesinin azaldığı ortaya çıktı. Zeytinyağı kanserin yanı sıra iyi kolesterol (HDL) oranının artmasını sağlayarak kalbi koruyor, 1 çorba kaşığı zeytin yağında 120 kalori bulunuyor. Bu nedenle günde 6 çorba kaşığı geçmeyin.

Çay kanseri engelliyor

Siyah veya yeşil olsun, çayın her türü kanser riskinin azaltılmasında etkili bir rol oynuyor. Çay, kadınlarda rahim kanserine yakalanma riskini yüzde 50 azaltıyor. Göğüs kanseri içinse bu oran yüzde 60'a kadar çıkıyor. Çay ayrıca Alzheimer ve kalp krizine karşı vücudu koruyor.

Vatan Gazetesi

Eşcinselliğin Sonu Mu Geldi?

Koyunlar üzerinde yapılan deneyde, beyne elektrot yerleştirilerek hormonların dengelenmesi sağlandı. Benzer yöntem insanlarda denenecek.

Her 10 koyundan birinin eşcinsel olduğunu söyleyen uzmanlar, beyinlerine elektrot yerleştirerek hormonları dengeledi.

Eşcinsel koyunların küçükbaş hayvancılıkla uğraşan kişilere büyük zarar getirdiğini savunan ABD'li bilimadamları, onları nasıl heteroseksüel (karşı cinsle ilgi duyan) hale getirebileceklerini araştırdı. Oregon Üniversitesi'nde eşcinsel erkek koyunların beyinlerine laboratuvar ortamında elektrotlar yerleştirilerek neyin "farklı" olduğu araştırıldı ve hormonal dengenin bu durumda büyük rol oynadığı tespit edildi.

Beyne enjekte edilen hormonlar, sonrasında daha önce gay olan erkek koyunların tekrar sürüye bırakıldıklarında dişilerle çiftleştiği görüldü. Uzmanlar aynı durumun insanlar için de geçerli olabileceğini, hamile bir kadının koluna takılacak bir hormon bandı sayesinde bebeğin daha anne karnındayken eşcinsel olmasının hormonal dengesi sağlayarak engellenebileceğini açıkladı. Bilim adamları, "Çocuklarının eşcinsel olmasını istemeyen aileler ileride bunu rahatlıkla engelleyecekler" ifadesini kullandı.

Ancak eşcinsel dernekler bu araştırma karşısında ayağa kalktı. Ünlü lezbiyen tenisçi Martina Navratilova; "bu devirde, 2006 yılına geldiğimiz bu günde nasıl böyle homofobik bir çalışma yapılabiliyor, anlam veremiyorum" dedi. Biyoetik profesörleri de; "bu teknolojinin İran'ın elinde olduğunu düşünün. Homofobik bir dünyaya doğru gidiyoruz. Ailelerin çocuklarının nasıl bir insan olacağına karar vermesi sakıncalı bir durum" ifadesini kullandı.

Aktifhaber.com

newaya *Şin*

Bu sayımızda en temel gündem olarak 15 Şubat 'kara gün'e ilişkin Türkiye ve Avrupa'daki gelişmelerle birlikte Türkiye'de Kadın Hareketi üyelerinden güne ilişkin görüşler aldık. Avrupa'da her yıl olduğu gibi bu yıl da Strassbourg'da 10 Şubat'ta yapılacak olan miting dolayısıyla Miting Tertip Komitesi Üyesinden demeçler aldık.

1 Şubat'ta PAJK Meclis Üyesi Şehit Viyan Soran'ın gerçekleştirdiği eylem üzerinden bir yıl geçti. Anıyoruz kendisini. Çiğdem Doğu'nun kaleminden Viyan Soran'ı bir kez daha anlamaya çalışıyoruz. Barıştan yana çabaların daha çok geliştirilmesi için uğraş veren ve buna layık olan tüm yurtsever demokrat kadınların Şehit Viyan Soran'ı daha iyi anladıklarına inanıyoruz.

Yine en önemlisi savaşa karşı barışın dili, yüreği olmaya çalışan kadınların haberlerini işledik sizler için. Türkiye ve Avrupa'da kadınların 'Barışa Sen de Bir İmza At' ve 'Silahları Sonsuza Dek Gömelim' sloganlarıyla başlatmış oldukları imza kampanyalarını, kalıcı barışın gelişmesinde önemli adımlar olarak gördük.

'Türkiye Barışını Arıyor Konferansı' gerçekleştirildi. Bir nebze de olsa yüreklerimize umuttan, barıştan, gelecektekine su serpti. Konferansta kadının barışa bakışı gazetelere fazla yansıtılmamıştı. Konferansa katılan gazetemiz yazarlarından Handan Çağlayan'ın haberi ve köşe yazısıyla konferansta açığa çıkan kadın rengini işleyerek bu eksikliği gidermek istedik.

Dünyada kadına karşı gelişen şiddet hızından bir şey kaybetmiyor. "Belki bu gün şiddet içerikli bir haber olmaz" diye düşünürken yeniden karşılaşıyoruz ve "yine mi" demekten kendimizi alamıyoruz. Şiddetin adı bu ayda da tecavüz, töre cinayeti ve idam oldu. Ama sevindirici bir gelişmeye de tanık olduk. İran'da idamdan kurtulan Kürt kızı Nazenin'e ilişkin haberi Dutch sayfasından takip edebilirsiniz. Bunun yanı sıra İran'da kadın intiharlarını araştırma biriminin konu üzerindeki görüşlerine yer verdiğimiz dosya sayfasının ikinci bölümünü yayınlıyoruz.

Ekoloji sayfamızda 7-9 Şubat Sigarayı Bırakma ve Boykot Günü dolayısıyla sigara ile ilgili gerçekleri ve bıraktırmayı esas eden yazıyı böyle bir düşüncesi olan okurlarımız için hazırladık. Umarız bir nebze de olsa başarılı oluruz.

Her zaman olduğu gibi bu sayımızda da kültür sanat sayfalarımızda haberler ve köşe yazılarına yer verdik, merakla okuyacağınızı düşünerek.

Gazetemizi Kürtçe dilinde takip eden okuyucularımız için haberlerin yanı sıra Demokratik Konfederalizm Önderliğinin önemli perspektiflerine ayırdık.

Doktorunuz bu ay yine sağlıkla ilgili önemli bir konuda sizleri aydınlatmaya devam etti. Portremizde kime yer verdiğimiz konusu ise sürpriz olsun!..

Renkli Dünyalar'da küçük arkadaşlarımızın ilgisini çekecek konular olduğunu düşünüyoruz. Onlar bu sayfayla ilgilenirken siz de yemek tarifimizden yararlanarak bu akşamki yemek için karar verme derdinden kurtulabilirsiniz.

Diğer ayrıntıları yazmayalım, çünkü okuyarak keşfedeceğinizi biliyoruz.

Daha demokratik, barış dolu, şiddetin hiç olmadığı bir dünya dileğiyle

HOŞÇA KALIN, BARIŞLA KALIN!

DÖKH'den Komployu Kınama Çağrısı

Komplonun en çok incittiği kesim kadınlardır. Çünkü komplo daha büyük, derin bir savaşın kararıydı. Savaşta en çok ruhuyla, duygularıyla, bedeniyle incinen kadındır.

Aynur COŞKUN

15 Şubat 1999, Demokratik Konfederalizm Önderliğinin uluslararası pek çok ülkenin içinde bulunduğu bir komplo ile Türkiye devletine teslim edilmesinin yıldönümü. İnsanlık tarihine kara bir gün olarak yazılan bu yıldönümü dolayısıyla, Türkiye kadın cephesinden DTP Yedek Parti Meclis Üyesi Aynur Coşkun'dan ve Demokratik Özgür Kadın Hareketi Yürütme Üyesi, aynı zamanda Özgür Yurttaş Hareketi çalışanı Mizgin Arı'dan komploya ilişkin görüşlerini aldık.

• **Uluslararası komplo hakkında neler söyleyebilirsiniz?**

Uluslararası komplonun gerçekleştirilmesinde rol oynayan güçler, tarihe karşı büyük bir ayıp işlediler. Bu çirkin ve insanlığa yakışmayan bir oyundu. Bu güçleri temsil eden zihniyet erkek egemenlikli zihniyettir. Bu zihniyetin sorgulamasını Demokratik Konfederalizm Önderliği savunmalarında dile getirmişti. Kanımca bu bizler tarafından daha iyi anlaşılammış ve sorgulanamamıştır. Bu, zihniyet şiddetini ve inkarcı politikaların kaynağıdır. Ve bu zihniyet ne toplumun herhangi bir kanun ve yasasını kabul ediyor, ne de uluslararası hukuku tanıyor.

• **Uluslararası komplonun devamında hangi yöntemler kullanılıyor?**

Kuşkusuz uluslararası komplo 15 Şubat 1999'la sınırlı değil; Sayın Öcalan'ı tutuklamakla bitmedi. 15 Şubat'la başlayan bu süreç tamamlanmadı. İnkarcı ve şiddete dayalı imha anlayışı çok açık bir biçimde sürdürülüyor.

Komploda rol oynayan güçler, uluslararası alanda Özgürlük Hareketini ve Kürt halkının meşru mücadelesini yok etmek için büyük

uğraş vermektedirler. Bunun en bariz örneği, 1 Ekim tarihinde Kürt tarafının ilan ettiği ateşkes sürecine karşı geliştirilen yaklaşımlardır. İsrarla Kürt Özgürlük Hareketinin barışa uzatılan eli geri çevrilmekte, ulaşılmak istenen kalıcı toplumsal bir barış için, geliştirilen tüm demokratik çabaların önü alınmak istenmektedir. Türkiye'de toplumun barış umuduna büyük operasyonlar yapılarak, halk üzerinde çeşitli oyunlar sahneye konarak cevap verilmektedir. Yılın blançosunu açıklayan basın, yaşamını yitiren asker ve gerillaların sayısının 600 olduğunu belirtiyor. Bu korkunç bir rakamdır, dehşet bir gerçekliktir.

• **Kadın komplo ve ateşkes süreçlerine nasıl yaklaşım göstermeli sizce?**

Kadın yaşamın öznesidir. Barış yaşamın en güzel biçimidir. Yaşamın en güzel biçimi olan barış sürecinde yerlerimizi en iyi şekilde korumak hakkımızdır. Biz örgütlü kadınlar, demokratik hakkımızı kullanarak toplumun savaş zehrinden kurtulması için tüm gücümüzü ortaya koyacağız. Biz ki doğuran, büyüten ve yaratıyoruz. Savaş ise yıkan, öldüren ve bitiriyor. Doğamız gereği zıt cephelelerimiz. Barış cephesini güçlendirmek şart.

Mizgin ARI

• **15 Şubat komposunun amacı ve taşıdığı zihniyet neydi sizce?**

Komplo, kapitalist ve oligarşik sistemlerin Ortadoğu'ya dayattıkları çirkin politikaların ürünüdür. Amaçlanan, halklar arasında yüzyıla yayılacak bir savaş başlatmaktır. Ortadoğu'da ulus-devlet sistemini zihniyetiyle birlikte daha fazla halkların başına bela ederek yaşatmaya çalışmaktır. Bunun hayat bulması da kadının daha fazla köleleştirilmesi üzerinden olacaktır. Komplonun en çok incittiği kesim de kadındır. Komplo daha büyük ve derin savaşın bir kararıydı. Savaşta en çok ru-

huyla, duygularıyla, bedeniyle incinen kadındır. Demokratik Konfederalizm Önderliği kadın özgürlüğünü savunan, geliştiren bir kurumdur. Demokratik Konfederalizm Önderliğine yönelmek demek, kadının köleleştirilmesinin devam ettilmesi amacını taşıyor.

• **Uluslararası komplonun hangi aşamada olduğunu düşünüyorsunuz?**

Günümüzde hala yürütülmekte olan uluslararası komplo, kirli yüzünü ateşkes sürecinin başlamasıyla birlikte bir kez daha gösterdi. Türkiye'de barış koşulları yaratılmaya çalışılırken buna karşı geliştirilen cevap, çözümsüzlüğü derinleştirmek oluyor. Milliyetçilik daha çok körükleniyor. Bu sadece Türkiye'de yapılmıyor; gündeme getirilen Kerkük sorununun da aynı amacı görebiliyoruz. "Kerkük sorunu Türkiye'nin en önemli ulusal ve toplumsal sorunudur" biçiminde ele alınarak Türkiye'nin en önemli gündemi haline getirilmeye çalışılıyor. 15 Şubat komposunu gerçekleştirenler, savaşlardan rant sağlayan güçlerdir. Barış koşullarında tükenecek, bitecek güçlerdir. Bu güçler Demokratik Konfederalizm Önderliğini imha kuşatması altında tutmaktadırlar. Koyu bir tecritte yaşatılmakta, imhayla karşı karşıya bırakılmaktadır. Felsefesi, düşüncesi bitirilmek isteniyor Sayın Öcalan'ın. Bu durum tabii ki başlı başına komplonun derinleştirilerek devam ettirildiğinin en temel göstergesidir. Düşündürücüdür. Bu büyük komploya karşı sessiz kaldığımızı düşünüyorum. Daha güçlü bir duruşumuz olabilmeli.

• **Kadın hareketi olarak uluslararası komploya karşı koyuş nasıl olmalı sizce?**

Kadınlar demokratik özgür eylem haklarını kullanabilmelidirler. Daha güçlü bir sese, çağrıya, iradeye sahip olmalıdırlar. Barış istemlerini ortaya koyabilmelidirler. Tüm kadın arkadaşları bu komplo yıldönümünde tekrardan güçlü bir karşı koyuşu sergilemeye davet ediyorum.

Şu anda Kadın Hareketi'nin öncülük ettiği "Barış İçin Bir İmza da Sen At" adlı imza kampanyamız var. 8 Mart'ta da tüm Türkiye kadınları, aydınları ve örgütleriyle ortak bir eylem geliştirmeyi düşünüyoruz. Kadınların barışta buluşması gerektiğini düşünüyoruz.

Fatma Savcı

Kadına dair

Barış Arayışına Kurşun İşler mi?

Yeni yıl hep iyi umutlarla karşılanır. Güzel şeyler bekleriz ondan ve böyle olması için de çabalarız. İnsan olmanın doğal sonucu bu. Neticede insan olmak biraz da daha iyiyi umut etmek ve onun için çaba harcamakla alakalı bir şey. Bu nedenle umutlu ve iyimser giriyoruz yeni yıla. Gerçi umudun düşmanları da boş durmuyor, umudu kırmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Ocak ayı bu konuda sabıkalı bir aydır. 24 Ocak Kararları, Uğur Mumcu suikastı, DEHAP Silopi İlçe Yöneticileri Ebubekir Deniz ile Serdar Tanış'ın kaybedilmeleri bu aya rastlar. Uğur Mumcu kendince gerçekleri ortaya çıkarmaya çalışan bir gazeteci, Ebubekir Deniz ile Serdar Tanış da barış ve kardeşlik için mücadele ediyorlardı. Katledildiler. Ama ne barış ve kardeşlik umudu sona erdi, ne de bunun için mücadele edenler tükendi.

2007 yılının Ocak ayına da barış ve kardeşlik için mücadele edenler ile bu umuda kurşun sıkılan damgalarını vurdular. 13-14 Ocak tarihlerinde Ankara'da düzenlenen "Türkiye Barışını Arıyor Konferansı", barış ve kardeşliğin inşa edilmesi açısından çok önemli bir etkinlikti. Gerek katılımcıları, gerek tartışılan konular gerekse de Türkiye kamuoyunda uyandırdığı etki bakımından bu konferansın tarihi bir önemi ve anlamı bulunuyor. Bu konferans Ortadoğu'da bütün dengelerin gerçekten sarsıldığı ve etrafındaki kaosun her an Türkiye'ye de içine alabileceği kritik bir dönemde gerçekleşti. Öyle bir dönemdeyiz ki ya geleneksel red ve inkar politikalarından vazgeçilecek, toplumsal bir uzlaşma sağlanarak çevrede olup biten kargaşaya sürüklenmekten kurtulunacak ya da sonu olmayan maceralara sürüklenilecek. Usta yazar Yaşar Kemal'in uzun konuşmasının sonunda üç kez tekrarladığı "ya demokrasi ya hiç" sözü bu durumu çok iyi özetliyordu. Konferansın kamuoyunda uyandırdığı ilgide böylesi bir kritik dönemece gelmiş olmasının da payı büyüktü. Bu nedenle ilk kez sadece sorunun doğrudan mağdurları değil, aklı başında herkes konferansa katıldı; şimdiye kadar dile getirilemeyen bir çok şey dile getirildi. Ortaya çıkan sonuç bildirgesi kadar bu bildirgenin altına imza atanlar da Türkiye'de Kürt sorununun demokratik ve barışçıl yollardan çözülmesi gerektiği konusundaki konsensüsü, kararlılığı göstermek açısından önemlidir. Özetle "Türkiye barışını arıyor" konferansından sadece barış umudu ve iyimserlik çıkmadı, bu umudu gerçeğe dönüştürmek için büyük bir kararlılık ve enerji de çıktı.

Çok değil sevgili okurlar, daha bir hafta bile geçmeden bu umuda, iyimserliğe kurşun sıktılar. Umudun, iyimserliğin ve kardeşliğin en güler yüzlü mücadelecisi Hrant Dink İstanbul'da katledildi. Haberlerde Hrant Dink için "Ermeni gazeteci" ifadesi kullanılıyor. Oysa Hrant'ın en belirgin kimliği Ermeniliği değildi. Evet, Ermeniydi ve katledilmiş, horlanmış, aşağılanmış bir kimlik olduğu oranda bu kimliği onurla, cesaretle taşıyordu. Ama onu bir ulusal kimliği tanımlamak en başka Hrant'ın kendisine haksızlık olur. Çünkü o hayatı boyunca haksızlıklara ve adaletsizliklere karşı mücadele ederken hep kardeşliği, ortaklaşmayı, barışı ön plana çıkarmıştı. Dışlayıcı ve hırçın bir hak mücadelesi değildi onunki, biraz da Ape Musa'nın bilgeliği ne ve muzipliğine benzeyen tarzıyla, bu topraklarda yaşayan herkesin birbirini reddetmeden, birbirini ezmeden, eşitçe, özgürce, kardeşçe yaşamasını savunuyordu. Ezilmenin bir türüne değil, her türüne karşı çıkıyordu. Nitekim "Türkiye Barışını Arıyor Konferansı'nın çağrıcılarından birisi de Hrant Dink'ti. Oğlunun adı Ararat, kızının adı Delal olan Hrant. Bizim Hrant'ımız, tüm insanlığın Hrant'ı.

Özcesi; o sadece kendi ulusal kimliği ile sınırlı bir mücadelenin insanı değildi. O gerçek anlamda bir barış ve kardeşlik sembolüydü. İşte bu sembole kurşun sıkıldı. Ona sıkılan kurşunlarla hepimiz derinden yaralandık.

Yeni yılın önümüzdeki günlere damgasını vuracak olan ilk günleri böyle geçti işte. Bir yandan barış ve kardeşlik umudu, diğer yandan bu umuda sıkılan kurşunlar... Katiller televizyon ekranlarında kendilerinden çok emin görünüyorlardı. Kimbilir beklisi de başarıldıklarını; Sevgili Hrant'ın güzel düşüncelerle dolu kafasına sıktıkları kurşunlarla barışı ve umudu vurduklarını düşünüyorlardı. Unuttukları bir şey var ama; umuda kurşun işlemez. Hrant'ın cenazesine katılan onbinlerce kişi Türkçe, Kürtçe ve Ermenice "Hepimiz Hrantız" diye sesleniyorlardı.

"Ateşkes Bir Şanstır Yaşamı Kurutmayın!"

DTP Kadın Meclisi, KKK tarafından geçtiğimiz yıl Ekim ayında ilan edilen ateşkesin kalıcılığı amacıyla anlamlı bir çalışma başlattı. 'Ateşkes bir şanstır yaşamı kurutmayın' başlıklı üç bin adet bülten bastırarak Kadın Meclisi, ateşkes süreci ile devletin geçmiş dönemlerde ilan edilen ateşkeslere yönelik tutumu ve şu anki tutumunu değerlendiriyor. Ateşkeseye yönelik bir duyarlılığın oluşması için bu bülten, kadın kurumları, sivil toplum örgütleri siyasi parti liderleri ve kadın milletvekillerine gönderilecek. Bültende Kürt sorununun çözüm yolları ve atılması gereken adımlar da sıralanıyor.

Kapakta Enes Ata fotoğrafı

Geçtiğimiz yıl 28-31 Mart tarihleri arasında Diyarbakır'da meydana gelen olaylarda polis kurşunuyla yaşamını yitiren 6 yaşındaki Enes Ata'nın resminin kapak yapıldığı 48 sayfadaki bültende, 2000-2005 yılları arasında yaşanan hak ih-

lallerine de yer veriliyor. Bültenin savaşların sonuçlanmasının üç yönteminin olduğu belirtilerek, bu 3 metod şöyle sıralanıyor: "Birincisi, inkar yoluyla imha etmek. İkincisi bir taraf diğer tarafı her halükarda tüm haklarından vazgeçmeye zorlayarak tamamen teslim alması. Üçüncüsü de, savaşın tarafların bir araya gelerek diyalog ortamı hazırlaması ve haklarından faydalanmasının koşullarının sağlanması. Bu metod için de iki tarafın silahları susturması gerekiyor."

Kürt tarihi anlatılıyor

Kürt tarihinin 1993, 1995, 1998, 1999, son olarak da 2006 yılında toplumun ve farklı kesimlerin talebi doğrultusunda ateşkes ilan ettiğinin hatırlatıldığı bültende, devletin şu ana kadar bu ateşkeslere olumlu bir yanıt vermediği vurgulanıyor. Devletin bütün ateşkeslere rağmen 'bu ateşkes sürecinde PKK'yi nasıl tasfiye edebiliriz' anlayışıyla hareket ettiğinin belirttiği bültende, sorunun şimdiye dek bu nedenle çözülmediğine dikkat çekiliyor. Kürtlerin tanıtılması amacıyla Kürt tarihi-

DTP Kadın Meclisi, PKK tarafından ilan edilen ateşkesin kalıcılığı amacıyla kapsamlı bir bülten hazırladı. Bülteni kadın kurumları ve kadın milletvekillerine dağıtmak isteyen DTP'li kadınlar, bu çalışma ile kadının barış karşısındaki duyarlılığını ortaya çıkarmak istiyor.

nin anlatıldığı bültende, Kürt-Türk ilişkilerine ilişkin bir de yazı yer alıyor.

Sorunun çocukların öldürülmesi, operasyonlar ve Kürtlerin inkarı ile çözülemeyeceğine dikkat çeken DTP'li kadınlar, sorunun çözümü için diyalog önerisi yapıyor. Tek çözümün birbirini kabullenmek olduğu kaydedilen bültende, bunun için de demokratik adımların atılması gerektiği belirtiliyor. Çözüm için her şeyden önce PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik 'tecritin' kaldırılması gerektiğine de dikkat çekiliyor.

Üç bin kişi ve kuruma gönderilecek

Hazırlanan üç bin bülten posta yoluyla kadın kurumları, sivil toplum örgütleri, siyasi parti liderleri ve kadın milletvekillerine gönderilecek. Bültenlerin hazırlanması öncesinde birçok kadın milletvekili ve kadın kurumundan taleplerini paylaşmak amacıyla randevu talebinde bulunan DTP'li kadınlar bir çoğundan red cevabı alınca, önerilerini bu metodla paylaşarak, ateşkesin kalıcılığı için destek isteyecek.

Kenan KIRKAYA (DIHA)

'Yaşama Umutla Bakabiliyoruz'

Bireyin sosyal, psikolojik, ekonomik kayıplar yaşamasına neden olan göç sorununun yarattığı travmanın kadınlar üzerindeki sonuçlarını onarmak, kadın intiharlarının nedenlerini ve öz yıkım davranışlarını önleyici tedbirler konusunda çalışmalar yapmak, şiddet, işsizlik, taciz, tecavüz ve işkence gibi faktörlerden yoğun bir şekilde etkilenen kadınlara psikolojik ve sosyal destek vermek, sağlık, hukuk vb. konularda eğitim vermek amacıyla çalışmalar yürüten EPI-DEM (Kadın Eğitim Ve Psikolojik Danışmanlık Merkezi), Yenişehir Belediyesi ve Selis'in projesi olarak 13 Ekim 2003'te kuruldu.

EPI-DEM de görev yürüten Psikolog Nedret Güzel, bu üç yıl içerisinde kadınların aile içi problemler nedeniyle kendilerine başvurduğunu öne sürdü. Cinsel şiddet, tecavüz veya enest vakası yaşayan kadınlardan başvuranların olduğunu da belirten Güzel; "sınav stresini yaşayan öğrencilerin tutalım, gözetiminde çeşitli baskı ve şiddete maruz kalan, namus cinayeti kurbanı olmakla yüz yüze kalan kadınlara

kadar her türden başvuruyu kabul ediyoruz" dedi. Kendilerine başvuran kadınların %65'inin intihar teşebbüsünde bulunduğunu ya da intihar eğilimini taşıyan kişiler olduğunu belirten Güzel, Psikolojik Danışmanlık Merkezi'nin, kadının yaşadığı problemlerin farkındalığını yaratmaya çalıştığını ifade etti. Sorunlara çözüm olacak yol ve yöntemleri, söz konusu kadınlarla birlikte bulmaya çalıştıklarını belirten Güzel, konuşmasını şu sözlerle devam ettirdi: Genel bildirimlere baktığımızda bize gelen kadınlarda bir özgüven oluştuğunu, hayata daha farklı, daha umutlu bakabildiklerini, daha girişimci olmaya başladıklarını görüyoruz. Bu önemli bir gelişmedir, kurumumuzun kadınlara sağladığı bir katkıdır."

Bunun yanında bir çok zorluklarla da karşılaştıklarını, Amed nüfusunun yoğun, buna paralel olarak sorunların da ağır olduğunu kaydeden Güzel; "biz bir psikolojik danışmanlık merkezimiz, sosyal, siyasal, toplumsal koşulları düzeltebilecek bir güç değiliz. Bu sorunları çözecek güçler harekete geçerse, çözüme

dair çaba sarfederlerse, işimiz daha çok kolaylaşır" dedi.

Psikolojik danışmanlık dışında hukuksal alanda da kadınlara destek verdiklerini kaydeden Güzel, bu konuda Baro Kadın Komisyonundan destek aldıklarını, avukatların kadınların sorunlarını cevaplayabilecek seminerler düzenlediklerini, kadınların yasal haklarından haberdar edildiklerini, mahallelere kadar gidip bilinçlendirmeye yönelik eğitim seminerleri verdiklerini ifade etti. Diğer yandan Güzel, Amed'in genelini kucaklayamadıklarını, ancak ileride bu açığı kapatacakları, bütün semt ve mahallelere ulaşacakları mesajını verdi.

Deniz Évur

Barış Ve Özgürlük Şiarını Haykırılm!

Kadın hem Ortadoğu hem de Kürt tarihinde barış süreçlerinin geliştirilmesinde çok belirleyici bir rolün sahibi olmuştur. Bu gün de kadın bu rolü tekrardan oynamaya adaydır.

Demokratik Konfederalizm Önderliği'nin 15 Şubat 1999 tarihinde uluslar arası komplo sonucu tutuklanarak Türkiye'ye iade edilmesinin 9. yılına girdik. Tüm Kürdistan'lılar ve demokratik çevreler bu günü demokratik eylemlerle bir kez daha protesto etmeye hazırlanıyorlar. Avrupa'da yaşayan Kürtler de 10 Şubat tarihinde Strassbourg şehrinde her yıl olduğu gibi bu yıl da bir araya gelecekler. Yapılacak olan Yürüyüş ve Miting Hazırlık Komite Üyesi Dorşin Agır, gazetemize yaptığı açıklamada uluslar arası komplo-nun 9. yılına çok yoğun bir mücadele süreci ile girildiğini belirtti.

termiştir: Demokratik Konfederalizm Önderliği'nin yarattığı özgürlük tutkusuyla Kürt halkı; artan saldırılar karşısında en ağır bedelleri ödemekten çekinmeyen yenilmez bir iradedir. Bu irade, kendisini ateş topuna dönüştüren, yediden yetmişine sokaklara dökülüp panzerlerin üzerine yürüyen, gerektiğinde öfkelerini ölüm sessizliğinde de dile getiren bir halk iradesidir. Bu anlamda komplo ile mücadelenin 8. yılı da direniş, yoğun bir mücadele ve büyük kazanım yılları olarak tarihimize yazıldı' dedi.

Birlik, dayanışma, barış çağrısının adıdır Şehit Viyan
Dorşin Agır, yaptığı açıklamada geçen yıl 1 Şubat'ta bedenini ateş

me çağrısıydı' şeklinde değerlendirdi.

Uluslar arası komploya verilecek en doğru cevabın demokratik eylemsellik sürecini süreklileştirip yükselterek Kürt sorununa demokratik çözüm sürecini dayatmak ve geliştirilen ateşkese ve çözümünü sahiplenmek olduğunu belirten Tertip Komitesi Üyesi Agır, açıklamasında: 'Eylemlerimizle çözüm umudunu büyüttüğümüz kadar, çözümsüzlük ve komploculuk karşısında öfkemizin büyüklüğünü de ortaya koyacağız. Barışa susamış bir halk olduğumuz kadar, onuruna ve özgürlüğüne tutkun bir halk olduğumuzu da tüm dünyaya haykıracağız' dedi.

Agır, bu mücadele yılının ilk eylemi olarak belirtilen Strassbourg yürüyüşüne coşkulu ve güçlü bir katılımın, geçen yılları da aşan bir düzeyde olacağına işaret ettiği konuşmasında tüm Kürtlere, demokratik çevrelere 'bu kara günü aydınlığa çıkarma eylemine' aktif katılım sağlama, 'barışa son şans yürüyüşü' olacağına bilinciyle, barıştan ve çözümden yana tavrın meydana sloganları, bayrakları ve posterleriyle ortaya koyma çağrısında bulundu.

Kürt kadını barıştaki rolünü oynamaya adaydır

Uluslar arası komployu protesto çağrısında Kürt kadınının barışta oynayacağı role vurgu yapan Agır, tüm kadınlara katılma çağrısı yaparak şunları söyledi: 'Tarih bütün barış süreçlerinin öznesinin kadın olduğunu ispatlamıştır. Özellikle kadın hem Ortadoğu ve hem de Kürt tarihinde barış süreçlerinin geliştirilmesinde çok belirleyici bir rolün sahibi olmuştur. Bu gün de kadın bu rolü tekrardan oynamaya adaydır ve biz Kürt kadınlarının 10 Şubat eyleminde de yüksek sorumluluk anlayışıyla güçlü ve yetkin bir katılım sergileyeceğine inanıyoruz. Aynı biçimde Kürt gençlerinin de bu güne kadar olduğu gibi, 10 Şubat yürüyüşünde de özgür yarınları inşa etmek için en güçlü katılımı sergilemesini bekliyoruz.' diyerek sözlerini tamamladı.

Agır, "15 Şubat, komplocuların kesin sonuç almak için tüm yöntemlerini devreye soktukları bir süreç olmaktadır. Ama aynı zamanda sergilenen kahramanca direnişlerin ve yükselen mücadelenin komplocularını geri adım atmaya zorladığı bir süreci de ifade etmektedir" biçiminde ifade ettiği açıklamada, 2007 yılının Kürtler açısından bir kader yılı olma özelliği taşıdığını vurguladı.

Geçen 8 yıl direniş yılları oldu

Agır, Hazırlık Komitesi adına yaptığı açıklamada geçen sekiz yılın değerlendirmesini şöyle yaptı: "Komplocularla mücadele içerisinde geçen sekiz yıl bize şunu gös-

vererek şehit düşen Viyan Soran'ın yaptığı eylemi şöyle değerlendirdi: 'Şehit Viyan, bir daha tecritli, baskı ve inkar yüklü 15 Şubat'ları yaşamamak ve yaşatmamak, bu anlamda duyarsızlaşan tüm kesimleri ayağa kaldırmak ve harekete geçirmek için bir eylem gerçekleştirdi. Viyan Yoldaş'ın bu eylemi aynı zamanda bir vicdan eylemiydi. Duyarsızlaşan, duygusuzlaşan ve körelen tüm vicdan sahiplerine ateşten bir çağrıydı. Birlik çağrısıydı, dayanışma çağrısıydı, komplocu sisteme karşı barış ve demokrasi mücadelesini büyütme çağrısıydı. Komplocu sistemi güçlü bir kararlılık, yüksek bir mücadele azmi ve özgürlük tutkusuyla mahkum et-

Kadına dair

Şimdiki Aklım Olsaydı!

Hiç boşa yorulmayın ve bu sözü de bence fazla kullanmayın. Yıllardır kendinizi teselli etmek, geçmişte yoluna koyamadığınız her durumun üzerinizdeki ağırlığını hafifletmek için sarıldığınız bu sözlerden bir an önce kurtulmaya bakın. Zaten inanın bana, bu sözlerin hiçbir yerde, hiçbir zaman yararına rastlamadım.

Şimdiki aklım geçmişte olamazdı; olsaydı, geçmişim de şimdiki geçmişim olmazdı. Geçmişteki koşullarım, yaşım, duygu ve düşüncelerim bugünkü aklımla asla geçinemezlerdi herhalde. Bir de keşkelerimiz vardır vazgeçemediğimiz. Takılırız yaşanmış bir tartışmaya, 'keşke şunu da söyleseydim, keşke şöyle davransaydım' diye günlerce kendimizi yer, bitiririz. 'Keşke okusaydım, keşke evlenmeseydim, keşke çok doğurmasaydım, keşke Almanya'ya gelmeseydim' vb. Bu listeyi her birey ayrı ayrı sayfalarca uzatabilir sanırım. Geçmişin bir bölümüne takılıp kalma ve bugünü hayıflanarak geçirme genel bir alışkanlığımız olmuş. Elbette geçmişin deneyimlerinden yararlanmanın bugünüme katkısını gözardı etmek değil niyetim; ya da hatalardan ders çıkarmanın önemini yadsımıyorum ama yaşananlara takılıp kalmamak kaydıyla. Bu konuda söylenmiş şu çok sevdiğim sözü yazmadan geçemeyeceğim, "hata yapın, hata yapmaktan korkmayın ama asla aynı hatayı ikinci kez yapmayın."

Şimdiki aklım geçmişe uymayacağı gibi, geleceğe de uymayacaktır, değişen koşullar yaşamın özündeki, bireyin özündeki değişkenlik bunu mümkün kılmayacaktır. Öte yandan gelecek ilgili, ayakları çok yerde olmayan hayaller kurup, projeler üretip bu hayallerin arkasında gezinmek, kendi gerçeklerinden kopmak, deyim yerindeyse hayallere kapılıp bulutlarda yaşamak hem hayal kırıklıklarını, ümitsizliği geliştireceği gibi hem de insanın yaşama şevkini kırıp kendine olan güvenini yitirmesine neden olacaktır. Ama en önemlisi nedir, biliyor musunuz?

Biz böyle geçmişle gelecekle uğraşırken asıl doyasıya yaşamamız gereken bugünümüzü kaçırıyoruz. Hem de hiç farkında olmadan... Farkında olmadan yaşadığımız her gün çabucak dün oluverir ve artık yapılacak hiçbir şey de yoktur. Keşkeler kar etmez. Anı yaşamak, günün farkına varmak, yaşamın her anını bilinçle yaşamak, yaşamı özümsemek zor gibi görünse de yapılması gereken, alışkanlık haline dönüşmesi gereken şeylerdir. Acı yönleri ile olduğu kadar mutluluklarıyla geçmiş ve geleceği, ama en önemlisi bugünüyle yaşamamız bir bütündür, bunlardan birinin yokluğu diğerinin de yokluğu demektir. Acılar olmasaydı, mutluluk kavramını bilemeyecektik örneğin. Ölüm olmasaydı, yaşamın bir değeri olmazdı. Madem yaşam tüm bunların bütünü, o zaman birisine takılıp kalmanın ne yararı ve anlamı olabilir ki?.. 'Şimdiki aklım olsaydı' deyip dövineceğimize, geçmişe takılıp bugünü kaçıracağımıza, 'gelin bugün neler yapabiliriz'e takılalım. 'Keşke gelmeseydik'i değil, 'geldik ve burada neler yapabiliriz'i tartışalım. 'Keşke doğurmasaydım' değil, 'doğurdum ve nasıl iyi yetiştirebilirim' diye yoğunlaşalım.

Sonuç olarak; bugünü kaçırmanın geleceğe hiçbir yararı olmayacağı gibi, yaşanmamış bugün 'keşke'lerle dolu bir dün olacaktır. Bu günü her yönüyle doyasıya yaşayabilmeniz umuduyla...

Özgür Yaşam İddiasıyla

İntiharları Durduralım!-II

Çözülmemiş sorunlar sürekli bir savaş, şiddet halini gündeme getirmektedir. Çağın değerleriyle buluşamamış, geri kalmış bir zihniyet yapılanması ile beraber yaşanan şiddet, çatışma ortamlarının da yarattığı baskı, yıpranma, bunalım söz konusudur. Böyle bir ortam intiharları daha da körüklemektedir.

Alternatif sahibi olan kadınlardan bahsetmişken şunu da sormak istiyorum: Genel kadın intihar istatistiklerine baktığımızda, kendi deyiminizle sadece alternatif olmayan kadınlar değil, aynı zamanda biraz aydınlanıp kendi yaşamını örgütlemeye şansını, alternatif sahibi olma şansını yakalayabilen kadınların da önemli bir yer tuttuğunu görüyoruz. Bunu nasıl yorumluyorsunuz?

Bermal Hakkari: Bu kesimlerden de intiharlar oluyor tabii. Diyelim ki üniversitede okuyan bir genç kızın bahsettiğimiz biçimlerde değil belki, ama daha farklı boyutlarda karşılaştığı zorluklar mevcut. Her adımında karşısına çıkan engeller, duvarlar vardır. Devletten, üniversiteden, aileden vb. bulunduğu ortamlardan gördüğü bir çok baskılanma çeşidi vardır. Ağırıklı psikolojik baskıdan kaynaklı olarak da kadın intiharları yaşanmaktadır. Bir üniversitede okuyan genç kızın farklı hayalleri, hedefleri vardır. İnsanların hayalleri büyüdükçe, geliştikçe ve buna ulaşamadıkça, hayal kırıklığı, psikolojik çöküntü daha da derinleşiyor. Psikolojik çöküntü yaşandığı zaman ise yaşam anlamsızlaşmaya ve ölüm çekicileşmeye başlıyor. İntihar teşebbüsü ya da intihar etme böyle durumlarda da ortaya çıkabiliyor. Tabii birçok boyutu vardır, ama bir boyutunu böyle değerlendirmek mümkün.

İntihar sadece kadınların yaşadığı bir sorun değil. Belki Kürdistan'da daha çok kadınlar intihar ediyor, ancak yaptığımız araştırmalara göre genel dünyada daha çok erkekler intihar ediyor. Erkekler de sistemin baskısı altında ideolojik, politik, ekonomik, psikolojik, ekonomik, kültürel sorunlar yaşıyorlar. Kimlik bunalımı, kişilik parçalanması, kendine yabancılaşma, daha değişik boyutlarda onlar açısından da geçerli bir durum. Ortadoğu'da, Kürdistan'da yaşanan sorun çok boyutlu, geçmişten kaynağını alan derin izlere sahip. Çözülmemiş sorunlar sürekli bir savaş, şiddet halini gündeme getirmektedir. Çağın değerle-

riyle buluşamamış, geri kalmış bir zihniyet yapılanması ile beraber yaşanan şiddet, çatışma ortamlarının da yarattığı baskı, yıpranma, bunalım söz konusudur. Böyle bir ortam intiharları daha da körüklemektedir. Tabii bu tek neden değildir, ancak belirttiğim gibi çatışmalı ortam sistemin bunalımlarını kaos düzeyine getiriyor ve intihar psikolojisini körükliyor.

İran çalışmalarında iken İran sistemini ve kadına yaklaşımını yakından görme imkanını yakalayabildim. En genel anlamda kadının yaşadığı sorunlar, diğer ülkelerden çok büyük farklılıklar arz etmiyor. Hemen hemen kadının yaşadığı psikolojik, ruhsal sorunlar birbirine benzerdir. Ama İran sisteminin geliştirdiği kapalılık, psikolojik baskı, katı gelenekler kadında yıpranmayı, çözümsüzlüğü daha da körüklemektedir. Neden İran'da intihar eden kadınların çoğu kendini yakıyor? Yine Irak'taki kadınlar da benzer biçimde intihar ediyorlar. Neden? İslamiyet'e göre kendini yakmak, kendi canına kıymak günahdır, bunu yapan kişi cehenneme gönderilir. Ama kadın bunun bilincinde olmasına rağmen, kendini öldürdüğünde, yaktığında cehenneme gideceğini bile bile intihar edebiliyor. Bu gerçek, kadının yaşadığı çıkmazın ne kadar derin olduğunu bir göstergesidir. Gerçekleştirdikleri intihar yöntemi ile insan bunu daha iyi anlayabiliyor. Yani şunu diyor: "Ben öldükten sonra da cehennem ateşinde yanacağımı biliyorum, ama buna rağmen bu yaşamı yaşamak istemiyorum".

Bu durum, mevcut olan sistemi, toplumun kurallarını, baskısını kabul etme, red etme biçiminde de değerlendirilebilir. Ancak kesinlikle bir çözüm değildir. Çünkü bu kadınların tutunacakları bir dal, bulabilecekleri bir alternatif olsaydı, intihara gitmezlerdi. Neden kabul etmediği bir sisteme kendini kurban etsin ki? Ama yok, mevcut yaşamı da artık kaldıramıyor, farklı bir yaşam alternatifini de oluşturamıyor, bu çözümsüzlükte kendini kurban ediyor. Kadın hareketleri, kadın örgütlenmeleri ile ilişkilene ve sisteme karşı mücadele etme şansı olsa idi, eminim ki bu kadınlar bu sonuca gitmezdi. En azından bu konuda yaşanan sorun, daha düşük bir düzeyde olurdu.

İnsan yaşamı değerlidir, yaşamak anlamlı ve güzeldir. Yaşam zorluklarla da dolu olsa, insan hayatı önemlidir. Bunu göz önüne alarak değerlendirdiğimizde tabii ki intihar kesinlikle kaçınılması gereken bir sonuçtur.

• Bazı kadın intiharları için yakınları tarafından intihar süsü verildiği belirtiliyor. Namus, töre vb. adına gerçek-

leştirilen bazı kadın öldürme vakalarının, "intihar etti" denilerek üstünün örtüldüğü ifadeleştiriliyor. Siz bunu nasıl yorumluyorsunuz? Kendi araştırmalarınızda bu belirtilenlere yönelik bulgulara ulaştınız mı?

Bermal Hakkari: Bazı olayları, konuları, toplum kabul etmiyor. Özellikle din, intiharı önlemek için bazı yasaklar koymuştur. Biraz önce de ifade etmiştim, din intiharı günah olarak ele almış ve yasaklamıştır. Mesela İran'da gördüm, intihar eden bir kadın normal mezarlığa gömülüyor, farklı bir yere gömülüyor ya da suya atılıyor. Velhasıl ölüsü bile kabul edilmiyor. Felsefeciler de bu konuda bazı yaklaşımlar belirlemişlerdir, ancak doğrularda ortaklığı yakalayamamış ve çözüm gücü olamamışlardır.

Özellikle Kürdistan'da hala aşılmamış bazı geleneklerle toplum bazı şeyleri kolay kolay kabul etmiyor. İntiharların ya da intihar süsü verilen cinayetlerin üzeri kapatılmaya çalışılıyor. Bir bu yönü var. Bir de cinayet işlemenin karşılığında devlet yasalarına göre cinayet işleyen kişi cezalandırılır. Örneğin bir abi, kız kardeşini öldürdüğünde kanunen bir cezası vardır. Bu yüzden nasıl bir senaryo yazılıyor? Kadın klasik gelenekler temelindeki namus anlayışıyla öldürülüyor, sonra da "sorunu vardı" ya da "delirmişti o yüzden intihar etti" gibi yalan senaryolar yazılıyor.

Bir örnek vermek istiyorum. 2003'te Büyük Güney'de bir köyde bir kadının intihar ettiği haberi geldi bize. İntihar eden kadın evli ve eşiyle mutlu görünüyor, iki çocuğu var. Kaynanası da var, birlikte yaşıyorlar. Kadın bize biraz yakın, bilinçli, mücadeleci bir kadın. Ama bazı sorunlar gelişiyor, başka bir kadınla birlikte olduğuna dair kocasından şüphelenmeye başlıyor. Bunun doğruluğunu bilemiyoruz ama kadın böyle bir şüphe içinde. Ve içinde yaşadığı toplumun geriliklerini de kabul etmeyen bir kadın. Sonra bu kadının intihar ettiği söylendi.

Anlatıldığına göre kadın intihar etmeden önce albümündeki bütün kadın resimlerini kesip yakıyor, ondan sonra da kendi üzerine benzin döküp kendisini yakıyor. Biz o zaman onlara bir saat uzaklıktaydık, olay yerine gittik. Kadını hemen gömmüşlerdi, kadın ölmüş mü yaşıyor mu hiç araştırılmadan hemen o anda gömülüyor ve üstü kapatılıyor. Kocasını ile, kaynanası ile, komşuları ile tartışmalarımız oldu; ama istediğimiz sonucu elde edemedik. Kaynanası ile tartıştığımızda, "kadın bir haftadır delirmişti, suskunlaşmıştı, çocuklarına sert yaklaşıyordu, moralsizdi, o yüzden intihar etti" dedi. Bu kadın kocası tarafından mı yakılıp öldürüldü, yoksa kadın kendisi mi intihar etti, belirsizdir. Biz takip ettik,

olaydan altı ay sonra kocası başka bir kadınla da evlendi. Yani kapalı kaldı. Özellikle kapalı toplumlarda bu çok ayırt edilemiyor, kadın intihar mı etti yoksa başkası tarafından öldürüldü mü? Aşılması gereken önemli bir sorun olarak önümüzde duruyor bu gerçeklik.

• Genel olarak anlatımlarınızdan ortaya çıkan sonuç, intiharın bir çözümsüzlük olarak geliştiği biçimindedir.

Bermal Hakkari: Nasıl bakarsak bakalım, sonuçta bir çözümsüzlüktür. Bilim insanları var intihar eden, bazı kahramanlar var, felsefeciler var. Felsefeciler doğayla daha fazla iç içedirler, araştırma yaparlar, aydındırlar, ama sonuçta onların yaşadığı intiharlar da bir çözümsüzlüktür. Mesela yeni bir düşünce üretiyorlar, ancak içinde yaşadığı toplum bu düşünceyi reddediyor. Düşünceleri, felsefeleri reddedildiği için bu tip insanlar intiharı seçerler. Yine bazı insanlar ölümü merak ederler, onun için intihar ederler. Acaba yaşamın ötesinde ölüm nasıl bir duygu, bu duyguyu yaşamak için intihar ederler. Tarihte bazı kahramanların intiharı vardır. Örneğin Cleopatra'nın intiharı vardır. Bir onur intiharıdır deriz; yenilgiyi kabul etmemiştir. Cleopatra intihar ederken yanında üç

kadın daha vardır ona bağlı olan. Onlar da intihar ediyorlar. Çünkü bir bütün görüyorlar kendilerini. Sonuçta Cleopatra'nın intiharı yenilginin bir trajedisi olarak gelişir. Yine Hindistan'da yaşanan bir gelenek var, orası da bir kapalı toplumdur. Kocasını ölen bir kadın, kocasının cenaze töreninde kendisini yakar, bu da bir gelenektir. Kendisini kocasıyla bütünleştirmiş ya da gelenekler böyle bir rol biçmiştir. Köleci toplumda efendi ölünce efendiye bağlı köleler, hizmetçiler efendi ile birlikte ölüme yatırıyor. Bazıları gönüllüdür, bazıları da zorla gömülür.

devam edecek...

Gençlerden Barış Eylemi

'Ateşkesle birlikte yükseltilecek barış çağlıklarına bizler de birer ses olacağız ve barış talebini yükselteceğiz.'

Kocaeli'de Yurtsever Özgür Gençlik Hareketi (YÖGEH) ile SDP öncülüğünde oluşturulan Kocaeli Barış İnişiyatifi, bir ay boyunca sürdürdüğü çalışmalar ardından her hafta cumartesi günleri tuttuğu barış nöbetlerinde Şubat ayı başı itibarıyla 6. haftayı geride bıraktı.

Kocaeli Barış İnişiyatifi tarafından kamuoyuna açıklanan bildiri- de, Kocaeli Barış İnişiyatifi'nin kuruluş amacına ilişkin olarak: 'Ül- kemizin en temel sorunlarından biri olan Kürt sorunun- da baskı ve inkar politi- kalari halen devam et- mektedir. Baskı ve in- kar politikalarının yıl- lardır verdiği tek şey gözyaşı olmuştur.

Bugün artık asker ve gerilla anneleri ağlamak istemiyor. Bizler de Türk ve Kürt halkı ola- rak ne ölmek ne de öl- dürmek istiyoruz. İlan edilen ateşkesle birli- kte yankılanan barış tale- bine bizler de sesimizi ve yüreğimizi katarak, Kürt soru- nuna barışçıl ve demokratik yollar- la çözüm arayışı içinde olmak için KOCAELİ BARIŞ İNİŞİYATİ- FİNİ kurduk.

Kocaeli Barış İnişiyatifi olarak, ateşkesle birlikte yükseltilecek barış çağlıklarına bizler de birer ses ola- cağız ve barış talebini yükseltece- ğiz' biçiminde ifade edildi.

Kurulan Ko- caeli Barış İni- siyatifi ilk eyle- mine, barışın sesi olma iddia- sıyla yürüttüğü kitle ve üniver- site çalışmaları ardından nöbet eylemliliği biçiminde somutluk kazandırdı. Bir aylık süreç ardından başlayan nö- bet eylemlerinin Demokratik Konfederalizm Önderi Abdullah Öcalan'ın işaret ettiği Mayıs Ayına

kadar sürdürüleceği belirtiliyor. Devam eden nöbetlere yoğun zi- yaretler gerçekleştirildiği gibi gençlerin yaptıkları gösteriler de

minde somutluk kazandırdı. Bir aylık süreç ardından başlayan nö- bet eylemlerinin Demokratik Konfederalizm Önderi Abdullah Öcalan'ın işaret ettiği Mayıs Ayına

büyük ilgi çekiyor. Gençlerin barış sesleri, barıştan yana yüreği çarpan tüm kalplere büyük bir umut olur- ken, gençlerle el ele veren de- mokrat çevrelerin desteğiyle de yalnız kalmıyorlar.

Mayıs Ayına kadar devam ede- cek olan barış nöbetleri, her hafta cumartesi günleri saat 12:00'de İz- mit İnsan Hakları Parkı'nda süre- cek. Newroz'daki kitlesel katılı- mın ardından, yine yapılacak olan halk çalışmaları sonucunda kitlesel bir halk katılımı ile 1 Mayıs'ta da barışa olan özlem, sonuna kadar İNADINA BARIŞ isteği ile de- vam edecek.

Amigra Dergisi

'Silahları Sonsuza Dek Gömelim'

Kadınlar savaşa karşı olduklarını her fırsatta dile getiriyor ve gereklerini yerine getirmeye çalışıyorlar.

Ceni (Kurdisc- hes Frauenbü- ro für Frie- den), IFE (Initiative Feministe Europee- ne) und IFWF (Inter- national Free Wo- men's Foundation) tarafından Kürt soru- nuna kalıcı barış ve savaş karşıtlığı ama- cını taşıyan imza kampanyası başlatıldı.

Yayınlanan bir bil- diri ile "Bizler değişik halklara mensup ka- dınlar olarak KKK tara- findan ilan edilen tek taraflı ateş- kesini destekliyor ve bu ateşkesin kalıcı barışa dönüşmesi için başta Türk devleti olmak üzere AB'nin sorumluluklarını yerine getirerek Kürt sorununun barışçıl ve de- mokratik çözümünü istiyoruz" de- nilerek imza kampanyasının startı verildi.

1 Ekim 2006 tarihinde KKK'- nin başlattığı ateşkes sürecine ka- dın cephesinde gelişen yoğun ilgi devam ediyor. Savaşın durmasında bir taraf olarak kendilerini ortaya koyan kadınlar savaşa karşı olduk- larını her fırsatta dile getiriyor ve gereklerini yerine getirmeye çalış- tırıyorlar.

Türkiye'de Demokratik Özgür Kadın Hareketi'nin başlat- mış olduğu 'Barışa Sen de Bir İm- za At' kampanyası her geçen gün büyürken, Avrupa'da başlatılan bu kampanya ile kadınlar, barışın sesi olmak istediklerini bir kez daha gösterdiler.

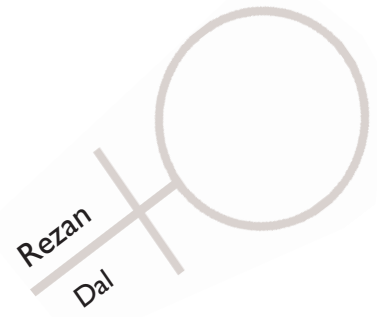
Nisan Ayının sonuna kadar de- vam edecek olan imza kampanya- sına kadınların büyük bir ilgi ve sorumlulukla katılmaları için çağrı- lar yapıldı.

'Silahları Sonsuza Dek Göme- lim' başlığı altında hazırlanan imza metninde, başlatılan imza kam- panyasının amaçları şu maddelerle açıklanıyor:

- Türk devletinin KKK tara- findan ilan edilen tek taraflı ateşkesi çift taraflı ateşkesi çevirmesini, ateşkes talebinde bulunan kişi ve kurumların, kalıcı bir barışın sağlanması için üzerleri- ne düşen sorumluluklarını ye- rine getirmelerini,
- AB'nin KKK tarafından ilan edilen tek taraflı ateşkesi des- teklemesi, kalıcı barışın geliş- mesi için Kürt sorununun de- mokratik ve barışçıl yöntemle- re çözümlenmesi konusunda çaba sarfetmesini,
- 30 yıllık savaşın nedeni olma- dıkları halde bu sürecin en bü- yük mağduru olan kadınların çözüm sürecine dahil edilme- ni ve barış inşasında aktif rol oynayabilmeleri için gereken koşulların sağlanmasını talep ediyoruz.

Haber Merkezi

Gençlere dair

Yarınlara İçin...

Her insan doğar; bebeklik, çocukluk, genç- lik dönemlerini yaşar ve yaşlılık döne- miyle yaşamını sonlandırır. Bir insanın gençlik döneminde yaşadıkları her zaman beynin- de yer eder. Gençlik dönemi, en heyecanlı, en di- namik ve en enerji dolu dönemdir. Bebeklik ve çocukluk dönemini bir bahçenin toprağına benze- tirsek, gençlik de o toprakta bir tohumdur. İşte o tohum büyüyüp ağaç olana, meyve verene kadar bir çok aşamadan geçer. Türlü türlü zorluklarla karşılaşır. O tohumun büyüyüp sağlıklı bir ağaç olması, dolu dolu meyve vermesi için iyi beslen- mesi, bol su alması şarttır.

İnsan gençlik döneminde hangi ideoloji ve kültürle şekillenirse, çevresine de o doğrultuda olumlu veya olumsuz bir şeyler kazandırır. Bu ne- denle gençlerin çocukluk dönemlerinden itibaren eğitilmesi, şekillendirilmesi çok önemli.

Kendi ülke topraklarından uzakta yaşayan gençler için bu dönemi sağlıklı yaşamak çok daha zor. Her şeyden önce yaşam mücadelesinde maça 1-0 yenik başlıyor. Yabancı bir ortam ve sistem, çocuğu kendine göre şekillendirmek istiyor. Buna karşılık aile kültürü de kendine göre... Ayrıca okul ve arkadaş çevresi de var. Gençlik, bu kül- türler arasında bocalayıp duruyor. Kültür farklılık- ları bir kördüğüm olup karşısına çıkıyor. Bu kördüğümde büyük zarar görmeden çıkmak her genç açısından mümkün olmuyor. Burada yine eğitimin önemi karşımıza çıkıyor.

Sosyolojik olarak şu çok önemlidir; çocuklu- ğundan beri kendi kültürü ve ülke sevgisi ile ye- tişen bir genç, kültürler arasında bir bocalamayı da yaşamaz. Doğru arkadaşlıkları ve arkadaşlık ilişkilerinde dayanışmayı her zaman tercih eder.

Avrupa'da genç olarak yaşamayı sorgulamaya başladığımızda mutlaka aile ve çevremizden başlı- yoruz. Ailelerimiz bizleri bir yandan kapitalist siste- me karşı korurken, diğer yandan da özgürlük mücadelesine karşı da koruma mantığı içerisindedirler.

Kapitalist sisteme karşı daima kendimizi koru- ma çemberimiz olmalı. Biz diğer halklar gibi değı- liz. Hala özgürlük sorumuz var. Dolayısıyla siste- m de bunu gözardı etmeyerek, bizleri özgürlük mücadelesinden uzak tutmak için binbir türlü yöntemler devreye sokuyor. Tüm bunlara karşın sistemlerin sahip olduğu imkan olanaklar da mev- cut. Bu imkanları kullanarak kendimizin, dolayı- sıyla halkımızın özgürlüğü için doğru değerlendir- rsek, asıl sahip olmamız gereken gelişmeleri el- de eder, bu imkanlardan faydalanıp özgürlük mü- cadelesinin hizmetine sunabiliriz. Yoksa bizler de anne babalarımız gibi bu imkanlardan faydalan- madığımız için ileride dizlerimize vurup dururuz.

Özgür bir halk, özgür bir toplum için gençlerin sağlıklı ve bilinçli gelişimi çok önemli. Çünkü bir halkın geleceği gençliğine bağlıdır. O nedenle gençlerin kendi gelişimlerine önem vermesi gere- kiyor. Heyecanımızı, enerjimizi kendimizin, do- layısıyla halkımızın özgürlüğü için harcamalıyız.

İnsan, değerler yarattıkça var olur. Biz de ken- dimizden sonraki genç nesiller için güzel değerler bırakmayı esas alalım. Eğer anne babalarımız biz- lere özgür topraklarda yaşama imkanı yaratmamış- larsa, biz kendi çocuklarımıza bu imkanı sunalım. Bunun mücadelesini verelim. Aynı zamanda aile- lerimizi de sorgulayalım. Bir halkın özgürlüğü için neler yaptıklarını soralım. Unutmayalım ki bir gün gelir, bizden sonraki nesil de bizlere sorar "halkın için ne yaptın" diye.

Gelecek nesillerin kendi özgür topraklarında yaşamaları için kendimizi geliştirmeyi temel gö- rev bilelim.

15 Şubat Tarihlerin Çatışmasının Bir Sonucudur

Komployu aşmada Kürt Halkının Önderliğini anlaması belirleyicidir. Çünkü özgürlük, Önderliği anlamaktan geçer.

Her yıl 15 Şubat vesilesiyle uluslar arası komployu kınamaktayız. 15 Şubat 1999'u hatırladıkça, bir kara günün derin öfkesi ve acısı tüylerimizi ürpertecek düzeyde hala canlıdır. 15 Şubat'ta komploya karşı KKK Önderliğinin özgürlüğü için haykırarak, tüm gücümüzü seferber etmek esas olmalıdır. Bu gün gelenek biçiminde ele alınmamalı. Öyle yapıldığında eylemlilikler rutinleşir ve her yıl bir dönüm noktası olmaktan çıkar. Bu bir milattir. 15 Şubat gelenek olmamalıdır. 15 Şubat aşılmalı için vardır. Çünkü Kürtlerin 15 Şubat'la açığa çıkan kavgası hala sürmektedir ve son derece günceldir. Tarihlerin çatışmasının dönüm noktası olan 15 Şubat canlıdır ve biz içindeyiz.

Yani her 15 Şubat, bir nevi her geçen yıla göre Demokratik Konfederalizm Önderliği öncülüğündeki kazanımlar temelinde Kürtlerin haykıracağı bir gündür. Bu, İmralı gerçekliğinin kabul edildiği anlamına gelmemektedir. Çünkü İmralı sistemi Kürt Halk Önderliğinin gösterdiği gelişim karşısında zaten iflas etmiştir ve dolayısıyla her 15 Şubat'ta milyonların haykırışıyla komplo gereksizliği ortaya çıkmakta-

dır. Kürtlerin mücadeledeki başarısıyla gereksizliği elbette bir gün somutlaşacaktır.

15 Şubat, Önderlik sistemi ile diğer sistem arasındaki kavgada ilerlemelerin gösterildiği bir gündür. Dolayısıyla sadece acı ve kara günün anısı değildir. Acısı, aslında Sayın Öcalan derinlemesine anlaşıldığında açığa çıkacaktır. Böylesi bir güç ve hala İmralı realitesi... Bu zaten acıdır. Bu acı Öcalan'ın özgürlüğe kavuşmasının sürükleyici gücü, aynı zamanda İmralı'yı ortadan kaldıranın gücüdür.

Bu nedenle 15 Şubat'a gelindiğinde sormamız ve daima cevaplandırma çabası içerisinde olmamız gereken soru: "Neden bir halkın umudu olan Önderliğini 15 Şubat'la yok etmek istediler" sorusudur. Bu da hiç şüphesiz "Önderlik kimdir" sorusuna cevap bulduğumuz oranda yanıt bulacaktır. 15 Şubat'ı yapanlar, Önderliğin kim olduğunu önemli oranda kavramışlardır. Fakat onların anlaması önemli değil. Onları aşmak için bizim Önderliği anlamamız belirleyicidir. Çünkü özgürlük, Önderliği anlamaktan geçer. Bu hiç şüphesiz kolay değil. Ama biz halk olarak 30 yıldır zaten hiç kolaylığı yaşamadık. Hep zoru ve olağanüstülüğü yaşadık.

KKK Önderliğinin düşün-

ce ve duygu boyutuyla, yine geçmiş çağlara ait ideolojik dogmaları sürekli sorgulaması; düşünce ve duygu boyutuyla sürekli değişen ve gelişen bir kimliği temsil ettiği için, O'nu anlamak isteyen herkesin bi-

limsel ölçülerde; düşünce ve duyguda statik olmamasını zorunlu kılmaktadır. Yani durağan olmayan çağda toplumsal değişimin önünü açmak için sürekli ileriye dönük gelişmesi; dogmaların; statükoculuğun etkisi altında olanlar tarafından anlaşılmasını ağırlaştırılmaktadır. Örneğin 'AIHM Savunmaları'; 'Özgür İnsan Savunması'; 'Bir Halkı Savunmak' bunun somut kanıtlarıdır. Söz konusu eserleri okuyan ve yakından ilgilenen herkes fark edecektir. AIHM Savunmaları'yla Bir Halkı Savunmak eserleri yeniden yeniden incelenmelidir. 'AIHM Savunmaları'nda 5000 yıllık paradigmanın çözümlenmeleri, 'Bir Halkı Savunmak'da en eski paradigmanın eleştiri ve analizleriyle yepyeni paradigma olan 'Demokratik Cinsiyet Özgürlükçü Toplumsal Paradigma' ortaya çıkmıştır.

15 Şubat olayında Sayın Öcalan bir devlet veya birkaç egemen emperyalist devletin politikaları açısından bir engel değildi. Bir sistem açısından engeldi. Küresel emperyalizm şu anda en güçlü sistem olduğunu iddia etmektedir. Irak örneğinde, Ortadoğu'da bunu nasıl yaptığını hepimiz görmekteyiz. Çözümü yanlış olduğundan sürekli bir tıkanmayı yaşamaktadır. Tıkanıkça

zor aygıtını, yani ölümü ve askerleri artırmaktadır.

Biz bu nedenle Sayın Öcalan'ı sadece Kürt Halk Önderi olarak tanımlayamayız. Çünkü karşı sistem Onu sadece Kürt sorununun politik çözüm mücadelesinden dolayı ele almıştır.

Eskiden Kürt halkının 'Başkan Apo' olarak hitap ettiği Öcalan, 21 Mart 2005'te Rêberê Koma Komelên Kurdistan olarak değişmiştir. Bir çoğumuz bunu hala anlamakta güçlük çekiyoruz. Zaten kendisinin anlaşılması için 21 Mart 2005'teki Demokratik Konfederalizm ilanında, Sayın Abdullah Öcalan Rêberê Koma Komelên Kurdistan diye imza atmıştır.

İşte bu da 15 Şubat komplosunun başarısızlığıdır. Bunun temel kanıtı, Sayın Öcalan'ın kurduğu KKK sistemidir. Yani 15 Şubat 2007'de komploculara cevap vermek için onların Önderliği yok etme savaşını kaybettiğini, Demokratik Konfederalizm Önderliğinin kazandığını söylemek durumundayız. Sınırsız çıkarları için halkları modern bir şekilde köleleştirerek yok etmeyi amaçlayan küresel emperyalist sisteme karşı halkların iradesini esas alan, en başta çağın en ezilen cinsi olan kadının özgürlük mücadelesi öncülüğünde alternatif sistem olan demokratik konfederalizm sistem kurulmuştur.

15 Şubat'ı anlamak ve lanetlemek bugün İmralı'yı ortadan kaldırmak anlamına gelmektedir. Kürt Halkı bunu yapacak güçtedir. Çünkü Kürtler çağın Önderi olan Rêberê Koma Komelên Kurdistan'ın demokratik konfederal sistemini bütün şartlara rağmen ısrarla sürdürüyorlar.

Nilüfer KOÇ

özgür yaşam diyalogları

Hiyerarşik ve devletli toplum sistemlerinde demokratik öğeyle savaş-iktidar kliği arasındaki çekişme temel politik olgudur. Toplumun varoluş tarzına -komünalite- dayanan demokratik unsurlarla hiyerarşi ve devlet kılıfına bürünen savaş iktidar grubu arasında daimi bir mücadele vardır. Tarihin motoru bu anlamda dar sınıf mücadelesi olmayıp, sınıf mücadelesini de kapsayan demosun (halk) varoluş tarzıyla, onun bu tarzına yönelerek kendini beslemeye çalışan savaşçı iktidar kliği arasındaki mücadeledir. Toplumlar esas olarak bu iki kuvvete dayanarak yaşamsallaşır. Zihniyet kazanma, otorite yaratma, sosyal düzen,

ekonomik araçlar bu iki güç arasındaki savaşım düzeyiyle belirlenir. Savaşım düzeyiyle bağlantılı, çoğunlukla iç içe üç düzlem tarih boyunca karşımıza çıkar. Birinci düzlem, savaşçı iktidar kliğinin tam yengisi durumudur. Görkemli askeri zaferlerini en büyük tarihsel olaylar olarak sunan fatihlerin dayattıkları tam köleleştirme düzenidir. Savaşçı iktidar grubu dışındaki herkes ve her şey bir kanun gücünde emirlerinde olmalıdır. İtiraza, muhalefete yer yoktur. Zihnen bile egemen tasarıma biçimine ters düşülemez. Dayatıldığı gibi düşünceksin, çalışacaksın ve öleceksin! Alternatifsiz hakim düzenin zirvesi esas alınmaktadır. Özellikle imparatorluk,

faşizm ve her tür totalitarizm uygulamaları bu örneğe girer. Krallık monarşizmi de bu sistemi hedefler. Bu tarihte en yaygın sistemlerden biridir.

İkincisi, bunun tam karşılığı olan halk "klan, kabile ve aşiretlerden oluşan dil, kültür benzerliği olan gruplar" toplumunun, hiyerarşik ve devlet örtüsündeki savaşçı iktidar oligarşisine karşı özgür yaşam düzenidir. Yenilmemiş, direnişçi halk tarzını ifade etmektedir. Çöl, dağ ve ormanlarda saldırılara karşı direniş halinde her tür etnisite, oligarşiye dayanmayan dinsel, felsefi gruplar, esas olarak bu toplumsal yaşam tarzını temsil ederler. Etnisitenin fiziki yanı ağır basan duygusal zekalı direnişçi ya-

şamıyla dinsel ve felsefi grupların analitik zeka ağırlıklı direnişçi yaşamları, toplumsal özgürlük ve eşitlik mücadelesinin esas gücüdür. Tarihin özgürlükse akışı, bu direnişçi yaşam tarzının sonucudur. Toplumda yaratıcı düşünce, onur, adalet, hümanizm, ahlakilik, güzellik, sevgi gibi önemli kavram ve olgular daha çok bu yaşam tarzıyla bağlantılıdır.

Toplum sistemindeki üçüncü düzlem, 'barış ve istikrar' durumu olarak adlandırılan düzen tarzıdır. Bu düzlemde her iki gücün çeşitli düzeylerde aralarında kurdukları bir denge durumu mevcuttur. Sürekli savaş, çatışma ve gerginlik durumu, toplumun sürdürülebilirliğini

tehlikeye atar. Taraflar sürekli tehlike, savaş hali durumunu karşılıklı olarak çıkarlarına uygun bulmayabilirler. Aralarında çeşitli konsensüslerle "uzlaşmalar" bir 'barış ve istikrar' paktında uzlaşmaya giderler. Her iki tarafın da tam istediği düzlem olmasa da, koşullar gereği uzlaşma, ittifak kaçınılmaz olur. Yeni bir savaş kadar durum böylece yönetilir. Barış ve istikrar denen düzen, aslında özünde savaşçı iktidar gücüyle halkın tam yenilmemiş gücü, direnişi yatan yarı savaş halini ifade eder.

Demokratik Konfederalizm Önderi
Abdullah ÖCALAN

Toplum Sistemindeki Düzlemler

Jin Ji bo Aştiyê Îmzeyan Berhev Dikin

Selîs, Kooperatîfa Jinan ya Baglarê, Dayikên Aştiyê, Komala Jinê a Gokkuşagi ya Kirkorukê, Komala Jinê ya Kirçîçegî û Meclîsa Jinên DTP, bi boneya “Em piştgirî didin agirbestê, aşitî dixwazin”, dest bi kampanyayê îmze kirin. Jinên ku wê îmzeyan berhev bikin, pêşkêşî meclîsê bikin.

Navenda Şewirmendiya Jinê a Selîsê, Kooperatîfa Jinê a Baglarê, Dayikên Aştiyê, Kooperatîfa Jinan ya Kirkorukê, Komala Jinê ya Gokkuşagi, Komala Jinê ya Kirçîçegî û Meclîsa Jinê ya DTP'yê dest bi kampanyaya “Ji bo Aştiyê Îmzeyek jî Tu Bavêje” kirin. Jinên ku dibêjin “em şîdetê weke rêbazekî çareserîya pirsgirêkekî nabînin, em piştgirî didin agirbestê û aşitîyê dixwazin”, îmzeyên ku wê berhev bikin, pêşkêşî Meclîsa Gel a Bi-

lind ya Tirkîyê (TBMM) bikin. Şaîze Çelîk ku di rêveberîya saziya “Gokkuşagi” de cî digire û di heman demê de endam û rêvebira Tevgera Jinên Demokratîk û Azad de xebatên xwe didomîne, kampanyayên xwe di vê çarçovê de nixand û sedema destpêkirina kampanyaya “Ji bo Aştiyê Îmzeyek jî Tu Bavêje” wiha vegot: “Em; * Ji bo ku pêşî li daxwazên me yê maf û azadiyê bi hênceta “ewleyî” neyê girtin, ji bo mafê jiyana me neyê xerakirin, ji bo ku em weke talan (ga-

nîmet) neyên dîtin, beramberê acîz û hêrîşan neyên, ji bo ku axên xwe yê ku em tê de ji dayik bûn, mezin bûn û bîranînên xwe tê de hîştin, jê qut nebin; * Ji bo ku di dorbarjarên ku ji ber koçberiyê ava bûn de, bi birçîbûn û hejariyê ve rûbirû nemînin, ji bo ku em mêr, zar û zêç, meriv, hezkiriyên xwe di pevçûnan de winda nekin, tepînkên (mayîn) ku li derdora gund, bax û baxçê me hatiye çandin ji bo ku em her roj nebînin tepînkên canekî nû birine; nasname, rengdêra wê/wî her çi bibe jî, xwezî leşker yan jî gerîla be, em merasîmê cenazeyên wan nebînin; * Ji bo ku em neçar nemînin rondikên çavên xwe li pişt gotarên lehengiyê de veşêrin, ji bo ku ciwanan çaxên xwe yê herî berhemdar li paş çaxên hesin derbas nekin, ji bo ku her roj hin zarokên din tevî zarokên ku li kolanan dixebitin nebin, ji bo ku birînen pevçûnê were pêçandin, rûxandînen travmayên ku me jiyayî derbas bikin; * Ji bo ku em hêz û enerjîya xwe ber bi pirsgirêkên civakî, yê weke xwekuştînen jinê, kuştînen bi hênceta toreyî, îstîsmarkirinên zayendî ve binixînin, ji bo ji zarokên xwe re pêşerojekî bi ewle bihêlin; * Ji bo Tirkîyeyekî hevdem, yê ku pirsgirêka wê ya demokratîkbûyîne

nîne, hemû nasnameyan, xwe bi awayekî azad vebêjin û xwedî mafên wekhev bin, aşitîyê dixwazin”. Şaîze Çelîk diyar kir ku di 4'ê Sibata de, li Stenbolê, li Salona Şano ya Abdî Îpekçî ji bo aşitîyê wê şahiyek mezin li dar bixin. Amadekariyên wê jî ne tenê tevgera jinan, hemû sazî rêxistinên Kurd wê bi hev re amade bikin.

Her wiha Çelîk anî ziman ku Platforma Jinên Stenbolê, di 27 Çilê de li Otêla Hilê wê daxiyaniyekî çapemeniyê bide. Ew jî wê weke tevgera jinên Kurd, bi awayekî aktîf cihên xwe di vê platformê de bigrin. Platforma Jinan di 25 Sibata de ji Stenbolê bimeşin heya Batmanê. Di vê meşê de daxwaza jinan ya aşitîyê car din bînin ziman û şîdeta li dijî jinê şermezar bikin.

Kampanyaya “Ji bo Aştiyê Îmzeyek jî Tu Bavêje” ji ser sîteya www.barisabirimza.org ve jî tê destekkirin.

Navenda Nûçeyan

Wê Îsal Jî Jin Pêşengiya Aştiyê Bike

Li saleke din dîsa em di meha Sibata de ne. Sala 2006, saleke ku bi sedan mijar û bûyeran hate dagirtin û saleke ku bi benda sedan mijarên ku bêne çareserkirine. Bi taybetî meha Sibata meha ku komploya navnetewî bi rengeke pir gemar hate meşandin. Di Sibata 1999 de komploya ku li himberî Serokatiya gelê Kurd û rêxistina wê hatibû meşandin, bi dîl girtina Serokatiya gelê Kurd beşeke komploya hatibû temamkirin. Lê beşek din a komploya hîn maye û bi dawî nebûye. Ew jî nerazîbûna li hemberî hebûna gelê Kurd e. Sala 2007'an jî bi heman mijaran ve li benda rêkên çareseriyê ye. Di Sibata îsal de weke rêxistin û tevgera azadiya jinê jî pîr xebat li pêşîya me ne. Di sala 2006'an de gotina ku herî

zêde hate bilêvkirin jî dîsa azadî û aşitîyê bû. Di salvegereke din a komploya navnetewî de dîsa hemû hewldan û daxwaza me ji bo aşitîyê mayînde ye. Lê kesên ku alîgirê şerî hîn jî naxwazin li ser xaka me aşitîyê mayînde bê avakirin. Hîn jî bi dijwarî operasyonan li himberî rêxistin û tevgera gelê Kurd tînin meşandin. Di sala nû de gava yekemîn li Tirkîyê bi konferansa “Tirkîyê li Aştiya xwe Digere” ve hate avêtin. Gavên ku yê ve konferansê bişopînin ji weke meşên aşitîyê û xebatên ji bo ku aşitîyê mayînde bê avakirin wê were şopandin. Rêxistina me di nava rastiyeke ku êş û berxwedaniyan bi hev re dijî tê. Weke gel jî bi êş û berxwedaniyên mezin tekoşîna xwe gihandiyê vê astê. Ji ber vê yekê ye ku her gavên

ku ji bo pêşerojê tîne avêtin, dihêle ku mirov dîroka rêxistina me baş binere û rast bixwîne ew yek jî dihêle ku tişta herî rast û baş em biser xînin. Dîsa di serî de mila ku herî zêde li wan bûyeran êşê dikşînin, jinên û dîsa kesên ku paşeroja xwe baş pêşbixin jî wê jin bin. Herwiha ji bo mirovahiyê yê ku pêşengiya avakirina pêşerojek azad bike jî dîsa jin e. Ji ber vê yekê dema em gavê ji bo azadiyê diavêjin, divê em bizivirin li pey xwe binêrin û dîrokê baş bixwînin. Ji ber ku rêya herî rast û bingehîn ku ji me re bide qezenckirin ev yek e. Divê jin êş û azarên xwe bizivîrin hêzê û li ser vê yekê di nava tekoşîna de bin. Tekoşîna azadiya gelê Kurd ew bawerî daye jinê û divê jin jî dîroka desthilatdariya pênc

hezar salan baş bixwîne û derxîne zanebûne û bi tekoşîna xwe komploya li himberî gel û rêxistina xwe jî vala derbixîne. Rêxistin û saziyên jinan divê ji herkesî zêdetir xwedî li agirbestê û vê pêvajoyê derbikevin. Komploya ku li hemberî Serokatî û rêxistina me hatiye kirin, di serî de li hemberî gelê me û tevahiya mirovahiyê hatiye meşandin û trajediyêke ku ti caran ji bîra mirovan naçe. Dîsa dersên pir mezin in di dîroka mirovahiyê de. Di destpêka dîrokê heya roja me ya îro hêzên desthilatdar êrîşên xwe di serî de li hemberî jinê, gelan û tevahiya mirovahiyê meşandine û bi hemû rêbazan ev yek pêş xistine. Herî dawî bi dîlgirtina Serokatiya Gelê Kurd xwestin vê yekê bi ser bixin. Hêzên desthilatdar bi

Hêvîdar Munzur

hemû rêbazên xwe ve bi sînsîbûyîneke mezin ketin dewrê. Lê li hemberî wan hêviya azadiya mirovahiyê, zanebûn, dîl û îradeyek hebû. Xwedî derketina kesayetiya Serokatiya Gelê Kurd, xwedî derketina li hêviya mirovahî, vîna mirovahiyê ye. Ev nêzikatî wê êrîşên hêzên desthilatdar vala derxîne û wê bi be garantiya ronakkirina pêşeroja mirovahiyê. Ji ber vê yekê divê her demê zêdetir îsal hewldanên ji bo aşitîyê tîne pêşxistin xwedî derkevin. Û bi rêxistinbûyîna xwe û xebatên xwe xwedî li vê pêvajoyê derbikevin.

Peyamê Azadiyê

Wateya jiyânê, di nava wateyên ku tu ji vî re bidî de veşartîye.

Eger fikir, dil û bedena te vekîştînekî kûr jîyan bike û her tim di nava çembera sînoran de be, wê demê jîyan ji bo te vediguhere şeweyekî her tim xwe dubare dike û mekanîk dibe. Lê di bingeh de ev wate (di rastiye de bê-watedarî) ne yê te ye. Tuyê hewl bidî ku vê jîyanê weke barekî li ser milên xwe hilgirî. Lê dema tu pê nehesî, bi xirikandinê bijî, dema tu pê bihesî jî tuyê tebat bikî.

Berovajî eger wateya ku te dayî, sînorên ji bo te hatine danîn derbas bike, di şeweya lêgerekî û çalakiya afirînê de ku her tim li pêş, her tim li pêş be; tê wateya ku tu dem dem ketinan bijî jî, bi per dibî û difirî. Tu watedar dijî. Xiroş, coş û kêfa afirandina wateyên nû, weke evînekî te dipêçe.

Dema di salvegera yekemîn a şêhîd-bûna wê de min Hevala Viyan fikirî, ev gotin hatin bîra min. Min bi caran nameyên wê xand û xand... Û bi halên xwe yê herî sade ve peyvên ku di serê min de şeweya girt, evîna azadî û jiyana watedar bû. Her wiha ev ne tenê komîneka nameyên wê bû, komîneka hîs û ramanên wê ku dema saxî dida mirovan bû.

Li gel wê her tim herikîn hebû

Azadî, di Hevala Viyan de lêgerekî bingehîn bû, lê tenê ne lêger bû. Di heman demê de ev lêger, di wê de veguherîbû afiraneke. Azadî, helbet ne xalek û sînorek e ku tu bêjî "ez gihîştîm", têkoşînek e her tim diherike û diçe ye. Dîsa ne xewnek e ku xeyalên me dixemlîne ye jî. Rastîyeke ku her ku tu lê bigerî, bibînî-biafirînî, xwe her tim nû dike. Dixwazim bêjim, li gel Wê her tim herikîn hebû. Sekna wê ya dilnizm jî ji ber vê dihat. Domdariya wê ya xwe zanîn û çalakiya wê ya afirandî, pêşîya ji xwe hezkirin, hesta besbûn û her tişt di navenda xwe de komkirinê digirt. Ji ber vê yekê jî hem di fêrbûnê de hem jî di

fêrkirinê de dilnizm bû.

Li hember zanyarî, mirov û dîrokê bimereq bû. Û dîsa bi hestên xwe zanî-nê bingeh digirt. Gelo hûn jî pê hesiyan, di nameyên wê de hezkirina wê ji axê, hezkirina gel û gelan, hezkirina wê ji xwezayî û xweşîkbûnê, li beramberê Serokatîyê, dîsa evîna wê ya li hember zarokan û zarokatîyê? Dema mirov dixwîne jî vê evîne bi rehetî dibîne û di-hese. Belê, bi rastî jî ji nav avahiya Başûrê Mezin ya feodal-êlî û dîsa ji nav derfeta perwerdeya kêma de tê, tevî vê yekê jî xwe hem bi zanyarî ve kiriye yek, hem xwe anîye warê netewbûnê, gerdûnbûnê ve kiriye yek. Ev yek çalakiyeke zor e. Û vê yekê bi dilê xwe yê ciwan, lê dilawer bi ser xist.

Xweşîkbûna wê ji sadebûnê dihat

Tevî ku di temenekî ciwan de bû, van yekan bi ser xistibû, her tim di nava têkoşînê de bû; ev yek jî Wê her roja ku diçe xweşîk kiribû. Di wê de rayeyekî xwezayî, xweşîkbûnekî xwezayî, xweşîkbûna ku ji sadebûniya wê dihat hebû.

Ji politîka heya çandê, ji pirsgrêkên îdeolojîk heya yê kesî û jiyânî, teqez mejî diwestand û hewl dida ji bo afirandina çareseriyên. Di her pirsgrêka ku dihat jiyandin de teqez dîtinekî wê, nêrînekî wê hebû. Ramanên xwe pê bawer bû, zimanê xwe pê bawer bû. Di vê mijarê de jî rastiya jina klasîk, aliyên jina Başûrê Mezin yê kevne û paşketî, di xwe de derbas kiribû.

Her jin nakokiya navbera tiştê ku dizane û dike, bi awayekî dîtiye û hîs kiriye. Hevala Viyan jî vê nakokiyê herî kûr dîtiye. Lê cewaziya wê ji jinên piranî ew e ku, Hevala Viyan tiştê ku dîtiye veguherandiye hêzekî têkoşînê û tiştê ku kiriye li gorî zanîne rêxistin kiriye.

Ev yek, di têkoşîna me ya afirandina nasnameya jinê de, girêka bingehîn e ku piraniya me ya jinan vê yekê dijî. Di nameyên xwe de gelek caran qala vê nakokiyê û asta wê ya çareseriyê kiriye. Vegotinên weke "yekbûna soz û çalakî", "wateya sozê", "rêgeza Zerdeşt a -

Her jin nakokiya navbera tiştê ku dizane û dike, bi awayekî dîtiye û hîs kiriye. Hevala Viyan jî vê nakokiyê herî kûr dîtiye. Lê cewaziya wê ji jinên piranî ew e ku, Hevala Viyan tiştê ku dîtiye veguherandiye hêzekî têkoşînê û tiştê ku kiriye li gorî zanîne rêxistin kiriye.

baş bihizire, xweşîk biaxive û rast pêk bîne-", "her çalakî ji bo ji nû ve watedayîna sozê û xurtkirina hêviya azadiyê ye", "pîra hîs ya di navbera zanîne û kirinê de", "bi zanîne hîs kirin", vegotinên ku Hevala Viyan li gelek deveran bi kar dianî bû.

"Bi zanîne pê bihesin"

Di van vegotinên de ji nû ve avakirina pîra hatiye perçe kirin û ji mêjiya jinê diçe ber bi nava dilê me dibînim. Bi rastî jî gelo ne bêpir mayin e ku yekbûna me bi xwe xwe re, me bi însanan re, me bi rastiye ku em ji mirina xwe li ber vê şer dikin asteng dike? Ji bo vê herî zêde jî avakirina zanîna pirên hilweşiyayî û diyalektîka hestbûnê fêrî me dike. Dibêje; "bi zanîne pê bihesin, pîra hîsê di navbera zanîne û kirinê de ava bikin".

Tê gotin ku di civakên xwezayî de deng, peyv, axaftin pîroz e. Di hişên civakê de bandoreke efsûnî hebûye. Her ku çanda jiyana bavîsalarî pêş ketiye, peyv efsûnbûna xwe, pîrozbûna xwe û wateya xwe ya xweşîk windakiriye. Em biyanî bûne efsûn û pîrozbûna deng û peyv û axaftinê. Ji wateyên olî û mîstîk zêdetir, herhal efsûnbûneke ku jiyana li gorî pêdiviyên bûjenî û arîşen û xawena jiyana û civakê ye. Herhal bersiv dîtiya peyvê di lerza dil de ye û wate û pîroziyekê ber bi rastiya jiyane ve diguhere ye.

Belê, peyva ku ji devê me derdikeve, gelo ji hêza ramana cewher a mêjiya me û lertzên dilên me derdikeve? Dîsa peyvên ku em dibîhîsin -nerênî an go erênî-, ji makêsa rastiye mejiya me derbas dibe û dîsa bi lerezandina dilê me pê dihesê? Û li gorî vê stratejî û taktîka xwe ya pratîk diyar dike? Ez ji nû ve pêwîstiya jêpirsînê dibînim, dema nameyên Hevala Viyan dixwînim û bi wê difikirim.

Digot; "ji bo pêşxistina molekula azadiyê ez dixwazim bibim atom"

Weke di zagonên fîzîkê de bûyî, hemû molekulên ji yekbûna atoman pêk tên. Ji bo ku azadî di wateya civakî de veguhere rastiyeke, yanî di wateya civakî de ji bo avakirina molekula azadî, pêwîst e kes veguherin atoma azadiyê. Hevala Viyan, di vir de zagoneke fîzîkî weke zagonekî civakî datîne holê. Û bi rastî jî di demdirêjahiya dîrokê de têkoşînên ku ji bo azadî, wekhevî, dad û hezkirinê hatine dayin, bûn ve atomên molekula azadiyê. Hevala Viyan jî vê rastiya dîrokî weke zagonekî têkoşîna civakî formul kir. Berovajîya zîhnîyeta zîlamê serdest ku azadî ji civakbûnê qut dike, yan jî ji kes qut dike û diçewisîne ber bi civakîbûnê, wê bixwe têkoşîna ku di yekbûna civakîbûnê û ferdiyete a watedar de tê meşandin, danî holê ku jê azadî pêş dikeve. Yek ji pirsgrêkên herî bişewat a veguherîna zîhnîyete, bersivekê gelek bişewat da. Bi rêveçûna felsefeya me ya azadiyê, wê girtina xelesa serkeftinê be.

Behna axê ji karaktera wê dihat

Bîra Hevala Viyan a welatparêziyê ji ku di himbêza gelê me yê Başûrê Mezin mezin bûye, gelek balkeş e. Hezkirina axê, hezkirina netew a ku perçeyan dibihure, hezkirina mirov ku sînoran jî derbas dike, çî xweş vegotiye! Di bingeh de dema hûn wê dema saxî bidîta-

na, ji wêdetira peyvên di enerjîya wê de, di xetên xwe yê nû de ku vegotina wê dide der, hûnê pê hesiyabana. Bê ku binasin hûnê pê hesiyabana. Mirovên ku ji axê xwe hez dikin, weke ax bêhn didin di karakterên xwe de. Ew, keça mîrxas ya van xakan bû. Li hember bi awayekî kîrê dagirkirin û qirêkirina van xakan têkoşa. Jixwe li hember komploya dijî Serokatîyê di serî de xwedî helwest bû û dixwest vê yekê bi çalakiyekî tac bike. Helbet me vê yekê weke awayekî çalakî nedipejirand. Lê belê rastiya kesayetî û sedemên civakî ku rê ji vê çalakiyê re vekir, têgihîştin û dahurandina wê ji bo me erkeke e. Divê berpirsîyarî û erkên vê çalakiya ku bi wêrekî mezin hatiye pêk anîn, bi awayekî xurt têbigihîn.

Komploya navnetewî -ku divê hîn jî bi gelek aliyên xwe ve were ronahîkirin- gelek aliyên tarî û qirêj di nava xwe de dihevine. Aliyên wê yê xuya jî di de xuyakirin ku ev komplo çiqas qirêj û tîrsehêz e. Hevkarî û planên hêzên ku komplo pêk anîn, her roja derbas dibe derdikeve eşkerebûnê û bi demê re wê zelaltir eşkere bibe. Aliyên çalakiyê Hevala Viyan ku me weke "rêhevaltiya kêma" pê dinasîne ji heye. Çalakiya Hevala Viyan qasî ku helwesta li hember komploya ye, helwesta li hember aliyên me yê "rêhevaltiya kêma", dîsa aliyên me yê ku bi xeta azadiyê re nabe yek, nayê rêxistinê û rast pratîk nabe ye jî. Helwestekê bi hezkirin û perspektîfa çareseriyê ve dagirtiye. Ku were bal kişandin, hemû şîretên ku li me dike, ji bo jêpirsîna aliyên me yê û nayê partîbûnê ye, ji bo xurtkirina hêza me ya têkoşînê û hêviya me ye.

Ji tîkiliya jin û zîlam heya wateya evîne, ji aliyên me yê di rêxistinê de rast pratîk nabe heya pirsgrêkên me yê tîjkirina têkoşeriyê, di gelek mijaran de nîrxandiye. Bi salix dayîna Hevala Viyan, em ji dêvla atoma azadiyê bibin ji azadiyê dûr in, bi azadiyê re nabin yek, xwestiye van aliyên me ji me bide pîrsîn. Daniye holê ku taybetmendîya evîne jî weke atom e, yanî bendî rastiya kesî dike, bi rastiya civakî re nake yek. Atom, bi vê taybetmendîya xwe ve çiqas xeter e, lê di rastiya atomê ku molekul dibe de jî çiqas watedar û pîroz e daniye holê. Şîret li me jinan kiriye ku em karaktera evîna rast û watedar biafirînin. Ji yîna evîna ku bi armanca azadiyê ve qufil bûye, afirandina nîrxên wê yê civakî, bi vê armancê yekkirina pêşketina xwe ya kesî, weke hevalên wê yê jin wê bersivekî herî watedar be.

Nivîsên di derbarê şêhîdan de aliyên herî zehmet, peyv û pênasînen ku tu di nivîsandina wan de bi kar aniyê, ji yîna xema xweş neanîna ziman e. Ez vê carê jî wê hestê gelek ji kûr ve dijîm. Ez beşxîni ji Hevala Viyan û xwendekaran dixwazim, wateyên ku min ji wê û ji nameyên wê derxistî, min ewqas karî bi lev bikim.

Wê gelek dilên jê hez dikirin hiştin li pê xwe. Û van dilan dixwazim peyama wê ya azadiyê fêhm bikin û biryarbûna têkoşînê di jiyane de didomînin. Bi dahurandina veşareya wateya ku dabû jiyane, em dixwazim têkoşîna xwe bilind bikin. Ev yek jî ji bo me rêgezekî jiyana watedar e...

Ji Bo Perwerdehiya Zayendî Eleqeyek Mezin

'Pirsên der barê penceşêra pêşîrê, metodên ji bo pêşîgirtina li ducaniyê, girêdana tup û plansaziya malbatê de dikin. Her ku em bersiv didin, şerma wan dişkê û rihet tevdigerin.'

Komeleya Parastin û Piştewaniya Jinên Ercîşî (EKKD-DER), di çarçoveya projeya bi navê 'Bikaranîn û Gihîştina

Xizmetên Tenduristiya Zayendî ya di Komên Dezavantajî de' ku zimanê wê Kurdî ye de, 550 malbatan di mijarên tenduristiya zayendî de agahdar kir. Rêveberên komeleyê gotin ku eleqeya li xebatên perwerdehiyê, mezin e.

EKKD-DER ku li Navçeya Ercîşa Wanê di sala 2003'yan de dest bi xebatê kir, di çarçoveya Bernameya Pêşketina Anatoliya Rojhilatê de, di bin navê 'Bikaranîn û Gihîştina Xizmetên Tenduristiya Zayendî ya di Komên Dezavantajî de', di serê sala 2006'an de projeyek pêşkêş kiribû. Li gorî projeyê, divê hemû xebatkar bi Kurdî bizanibin û perwerdehî bi Kurdî bê kirin. Piştî ku proje hatibû pejirandin, komeleyê li 8 taxên navçeyê ji bo jinan xebatên perwerdehiya zayendî dabû destpêkirin. Perwerdehiyên ku di çarçoveya projeyê de hatin dayîn, rastî eleqeyek mezin hatin.

'Me bi 550 malbatan re hevdfîtin çêkir'

Seroka EKKD-DER'ê Asiye Babur da zanîn ku dixwazin bi riya projeyê, jinan bikin xwedî hişmendiyek. Babur diyar kir ku hedefa wan a yekemîn, tenduristiya jinê ye û wiha pê de çû: "Her wiha me xwest ku pêçek jî bi selameti dest bi jiyanê bikin, asta tenduristiya jin û zarokan were pêşxistin û hişmendiyê mêran a di hêla tenduristiya zayendî de pêk bê. Di çarçoveya projeyê de em li 8 taxan gihîştin 550 malbatan. Em niha li hemû malên taxê digerin û perwerdehî didin. Piştî ku ev tax biqedin, em ê li gundên girêdayî Ercîşê jî perwerdehî bidin."

'Nexweşiyên ku bi riya zayendî belav dibin têne meraqkirin'

Sevda Eser ku yek ji per-

werdekarên projeyê ye, got ku jin bi piranî jî pirsê têkildarî nexweşiyên ku bi riya têkiliya zayendî di mirovan digerin û riyên parastina ji van nexweşiyên, dikin. Eser, wiha got: "Her wiha pirsên der barê penceşêra pêşîrê, metodên ji bo pêşîgirtina li ducaniyê, girêdana tup û plansaziya malbatê de dikin. Her ku em bersiv didin jî, şerma wan dişkê û rihet tevdigerin. Em li malên ku em diçin, ji bo jinên temenê wan di navbera 55-60 de ye jî behsa menepozê dikin. Em carnan, perwerdehî didin mêran jî. Mêr bi piranî, pirsên têkildarî plansaziya malbatê dikin."

'Bila bi qasî ku bikaribin lê binhêrin zarok çêkin'

Hatîce Genç ku yek ji perwerdekarên e jî diyar kir ku li taxan nabêjin ev dewlemend e ev xizan e, ji bo hemû kesan heman perwerdehiyê didin. Genç wiha pê de çû: "Em ji jinan re dibêjin bi qasî ku hûn dikarin zarok çênekin, bi qasî ku hûn dikarin lê binhêrin çêkin. Bi piranî dema em diçin malan, mêr me bi fehma pêşwazî dikin. Hewl didin ku ji me tiştan hîn bibin. Em hewl didin ku hemû kes bibin xwedî hişmendiyek."

DIHA

Girêdana Mêranî û Jinîtiyê ya bi Koletiyê ve

Nêzîkatiya li rastiya jinê, ji aliyê me ve gihîştîye çareseriyêke şoreşgerî ya bihêz. Pêwîste ev were sepandin û li dijî têgihîna mêraniya sexte têkoşîn bête dayîn. Pêwîste pêkhatina mêraniya di nava me de û têkiliya wê ya bi koletiyê re baş were dîtin. Çiqas ku têkiliya jinîtiyê bi koletiyê re heye, ewqas jî bi mêranîyê re heye. Jinîtiyê ne zayendîtiyê tenê ye. Nêzîkatiya li rastiya jinê, bi me re gihîştîye çareseriyêke şoreşgerî. Pêwîste ev were sepandin û li hember têgihîna mêraniya sexte têkoşîn bête dayîn. Pêwîste damezraka mêraniya di nava me de û têkiliya wê ya bi koletiyê re baş were dîtin. Çawa ku têkiliyên jinîtiyê bi koletiyê re hene, yên mêra-

niyê jî pê re hene.

Jinîtiyê ne tenê zayendîtiyê ye. Tevgera jinîtiyê, pêşxistinê jinîtiyê, encama ku jin ji sedsalan ve ji çalakiyên aborî, civakî û siyasî hatiye vederkirin, tenê bi hînbûyînen zayendîtiyê ve hatiye girêdan û êxistine rewşeke bê-sincîtiyê. Dîtina van a weke taybetmendiyên normal û taybetmendiyên bi zayendî ve, ewqasî nerast in. Ji zayendîtiyê bêtir, aliyê jinîtiyê yê çînî û civakî heye. Jin di encama ku bi sedsalan di bin desthilatiyê de hatin girtin de, ketine vê rewşê. Hûn dizanin mêrên jinîkî jî hene. Ango jinîtiyê encama serf-tewandinê, neberdana weke mirovan û daxistinê ye. Pêwîste wiha nêzîkayî li bûyera mêranîyê jî were kirin. Mêranî jî

tenê ne bûyereke zayendî ye. Mêranî bi taybetî di mercên me yên civakî de, taybetmendiyêke gelekî sexte û weke taybetiyêke çêkirî derdikeve pêşberî me. Min ev yek hê zûka dîtibû. Taybetiyêke mêr a herî lewaz û sexte jî ev e: Di civakê de iflas kiriye. Ne xwedî têkiliyên siyasî yên bijûndar e. Bingeha aborî pir lewaz e. Ew dixwaze vê daxistin û qeyrana xwe bi xwepêşandanên sexte ji holê rake. Mêraniya rastî, heger aliyên erênî yên bihêz hebin, -ev di nava jinan de jî dibe, aliyê wan jî yê bihêz ku li gora xwe hene- pêwîste pêdiviyên vê werin bicihanîn. Ev jî welatparêziya baş e, pêkanîna hêzê ya li hember vê ye; serhildana li hember koletiyê ye. Mêranî hinekî jî ev e.

Jin jî mîna mêr e. Dema jin bête gotin, pêwîste mirova ku di karê erênî de pêş dikeve, ya dikare wêrek be, ya ku li hember kolatiya jinê û lewaziya wê raweste û li hember vê yekê şer dike, were fêhmkirin. Ji jinê wiha re, "jina mîna mêr" tê gotin. Mînak, îmajê jinên Amazon ku li ser piştê hespan şer dikirin, hê jî wiha tê zimên. Dema mêrek tê daxistin, jê re dibêjin "mêrê mîna jinê." Herwiha li nav me dema mêrek bi merdî û mêranî nejtî, xwe dix-

bin kemna mêraniya sexte. Mêraniya sexte jî ev e ku bi simbêlên xwe, bejn û bala xwe û hêza bazûyên xwe, xwe nîşan dide. Pêwîste mêranî ne bi vî rengî be. Hêza bêteşe nîşana lewaziye ye. Bi vê yekê incex hestên mêraniya sexte werin rakirin, mêraniya rast û merdîtiyê nayê nîşandan. Pêwîste ji sexbêriyên bi vî rengî dûr bimînin. Pêwîste jin jinîtiyê û mêr jî ji mêraniya sexte rizgar bibe. Heger wisa bibe, dê têkiliyêke bi pîvan derkeve holê. Lê incex bi têkoşîneke rast bigihîjin vê yekê. Ji bo têkoşîna rast jî, hewldanên bi merdîtiyê û di têkiliya jin û mêr de jî, têkiliyêke bijûndar divê. Pêwîste ev bi we tevan re nêzîkayiyêke hemanî be. Pêwîste hûn pêdiviyên vê hemanê li jiyana xwe bisepînin. Weke ku hûn bi dost û hevalên xwe re bi rêhevvaltî girêdayîbin, divê hûn li hember hemû mirovên me jî bi vî rengî tevbigerin. Incex hûn wiha bin hûn bikaribin şoreşê temsîl bikin.

Vî derbarî de kompleks pir bihêz in û em pir zêde bi hestiyarî nêzîk dibin. Pêwîste ev were derbaskirin. Ez timî vê yekê dibêjim: Ti hestên we yên ku bi rizgariya welat ve negirêdayî û hezkirina we ya ji jin û zarokan, em cidî nagirin.

Çi têkiliya ku bi welat ve neyê girêdan, ji bo me ne di cih de ye.

Ji bo hest û sexbêriyên we jî ev wiha ye. Ez zewacên ku ji rizgariya welat re dibin asteng, weke bûyereke herî rajêr dinirxînim. Hûn dizanin 12'ê Rezerberê ev gelekî pêşexist. Ev têkilî hê di pazdeh salan de li civakê ferz kir. Bi koman mirov di Ewropa werkirin û di bingehên paşverûtiyê de, avêtin nava têkiliyên bi vî rengî. Ev têkiliyên bi vî rengî, bû rêya şoreş û şerê taybet. Merîfeta 12'ê Rezerberê ev e ku têgihîneke weke teqîna zayendî pêşexistiyê. Ji vê re gotin "ji nû ve keşfa jinê." Lê ya ku dixwestin bi vê yekê pêk bînin ev bû, takekes ji raman û helwesta civakî, ji çalakiya siyasî bihêlin, ji bo vê yekê jî ajoyan geş bikin, bi rewşeke ku rêzik û sinc nasnekin vê yekê berfireh bikin. Ev rewşeke erjeng e. Çapemenî vî derbarî de kete nava pêşbaziyekê. Civak ji rû hat derxistin. Jixwe civakeke ku bi vî engî ji rê hatî derxistin jî, li hember faşîzmê nikare li ber xwe bide. Bi hêsanî dê were tepisandin û bi hêsanî were metînin. Ya ku tê pêkanîn jî ev e.

Ji Tirkî: Jîr DILOVAN

"Turkije Zoekt Haar Vrede na Het Congres"

Vrouwen moeten niet hetzelfde worden behandeld in oorlogssituaties als mannen en in de strijd voor de vrede moeten ze als de mannen dezelfde rechten krijgen en dat de werkvertegenwoordigers zowel man als vrouw kunnen zijn heeft een grote belang.

De op 13 en 14 januari 2007 plaatsgevonden congres in Ankara, "Turkije zoekt haar vrede" genaamd, heeft de weg naar de vrede uitgestippeld. Er waren meer dan vijftig sprekers van universiteiten, politieke partijen, letterkunde en media aanwezig. Het congres is met veel belangstelling door een groot aantal geïnteresseerden bijgewoond. De zorgvuldige voorbereiding voor het met belangstellende afwachtinge congres heeft met tegenslagen één jaar geduurd. Ook de kritische periode van het land heeft daarbij een rol gespeeld.

Journalist Yaşar Kemal heeft tijdens de opening van het congres laten weten, dat én voor de Koerdische kwestie én voor de weg naar de vrede belangrijke vooruitgangen worden geboekt. Schrijver Vedat Türkali, wie de tweede dag van het congres heeft geopend en schrijver Mehmet Uzun, wie het congres heeft afgesloten, delen een andere uitspraak van Yaşar Kemal, "door ontkenning en onderdrukking zal het niet tot een oplossing leiden maar juist tot het tegenovergestelde, er zal dan geen uitweg meer mogelijk zijn." Ook hebben zij met nadruk meegedeeld, dat "als het op deze manier doorgaat de samenleving met verschillende volken op

een dag zal eindigen." Met de woorden waarmee Yaşar Kemal zijn deelname aan het congres afsloot, "óf democratie óf niets", lieten zien dat Turkije in een situatie zit waarin zij de keuze heeft uit twee tegenover elkaar gestelde opties. De andere sprekers hebben ook een analyse over de Koerdische kwestie en de mogelijke oplossingen naar voren gebracht. Een veel gesproken onderwerp was het onderwerp van journalist Ece Temelkuran, namelijk de taal die gesproken moet worden voor een oplossing. Volgens Ece Temelkuran moet

Turkije een nieuwe taal ontwikkelen. Academicus Melek Göregenli is het met Ece Temelkuran eens en heeft haar oplossing "dialogen tussen de culturen" genoemd. "Het niet kennen van elkaars cultuur, is het begin van het probleem. Sinds de stichting van de Republiek Turkije, wie de voorkeur geeft aan de ideologie van egemen, kent zij niet de talen en culturen en kleineert zij de talen en culturen buiten deze ideologie en doen alsof deze culturen gelijk zijn aan elkaar is fout", aldus Melek Göregenli.

Eveneens waren de aanwezige sprekers erover eens dat de drempel bij de verkiezingen verlaagd moet worden, opnieuw rechten aan de verdreven mensen op gebied van sociaal, economie en politiek toegekend moet worden. De sprekers waren het er unaniem over eens dat de operaties van het leger gestopt moeten worden.

Het congres had veel aandacht van de aanwezige media. Het onderwerp "vrouw en vrede" was in tegenstelling tot de andere onderwerpen onvoldoende aan het daglicht geweest. Volgens professor Serpil Sancar, schrijfster Suzan Samanci, dr. Handan Çağlayan en dr. Aksu Bora heeft het nationalisme, militarisme en de strijd tussen de seksen er ook mee te maken. Daarom moet Turkije op weg naar de vrede deze problemen voor ogen houden.

Serpil Sancar wilt dat de mannen-cultuur in Turkije, waarin zelfs mannen onderdrukt worden met de rol die ze opgelegd krijgen, afgeschaft wordt. Suzan Samanci sprak over waarden en normen. Dr. Handan Çağlayan sprak over het gebeuren dat de vrouw binnen de cultuur van het nationalisme en militarisme het slachtoffer wordt van verkrachtingen en onderdrukkingen.

De Koerdische vrouwen moeten volgens Çağlayan niet als slachtoffer van de oorlog worden gezien maar als een politiek agendapunt worden behandeld.

Volgens Dr. Aksu Bora hebben de vrouwen in de strijd naar de vrede en het voeren van dialogen een grote stap voorwaarts gemaakt en hieruit een wijze les kunnen trekken. De sprekers zijn het erover eens dat zowel door de oorlog gemaakte ruïnes en de politieke oplossingen, er nog drie agendapunten in voorzorg behandeld moeten worden genomen, namelijk dat vrouwen niet hetzelfde moeten worden behandeld in oorlogssituaties als mannen, in de strijd voor de vrede net als de mannen dezelfde rechten krijgen en dat de werkvertegenwoordigers zowel man als vrouw kunnen zijn.

Vertaald door: Dilan Akdeniz

Naar: Handan Çağlayan

Nazanin is Ontkomen Aan de Doodstraf!

De doodstraf van het Koerdische meisje Nazanin is in hoger beroep afgewezen. De Koerdisch Nazanin is op tien januari 2007 in hoger beroep vrijgesproken. Nazanin Mahabad Fatehi is veroordeeld tot het betalen van een geldsom van 23.660 euro aan "bloedgeld".

Nazanin Mahabadi Fatehi was 17 jaar oud toen zij in Teheran in maart 2005 tijdens een wandeling met haar nichtje van 16 jaar oud in een park aangevallen werden door drie personen. Tijdens de verkrachting probeerde Nazanin zichzelf en haar nichtje met behulp van een mes te beschermen, waardoor één van de drie personen is doodgestoken en een tweede persoon aan zijn hand gewond is geraakt.

Het Koerdische meisje Nazanin Mahabadi Fatehi, die bekend heeft dat ze één van de drie personen heeft doodgestoken, is op drie januari 2006 tot de doodstraf veroordeeld.

De popmuzikante Nazanin Afşin-Jam, wie eveneens Miss-Canada is geweest heeft meteen nadat ze van deze situatie gehoord heeft een campagne gestart voor de vrijheid van het Koerdische meisje.

Schuldig geacht wegens zelfverdediging om verkrachting te voorkomen

De in de Zuid-Koerdische stad Sine geboren Nazanin Mahabadi Fatehi, is het tweede kind uit een arm gezin van zeven kinderen. Het gezin leeft in een éénkamerige woning in het westen van Teheran, Karaj genaamd. Vader Fatehi heeft serieuze gezondheidsproblemen waardoor hij niet kan werken. Hij doet al zeven jaar het huishoudwerk van moeder Meryem. Nazanin heeft haar school verlaten om voor haar zusjes en broertjes te zorgen, omdat haar moeder buitenshuis werkt.

Nazanin verklaarde tijdens de rechtszaak op twee januari 2006 dat zij zichzelf en haar nichtje wilde beschermen en niet omdat zij iemand wilde doden. Nazanin verdedigde haarzelf onder andere met de volgende woorden: "Toen ik werd aangevallen wist ik niet wat ik moest doen, want niemand kwam ons te hulp".

Als het Koerdische meisje zich niet had verzet, had ze of moeten trouwen met de dader of kreeg ze 100 zweepslagen voor buitenhuwelijke seks.

Iranese Nazanin is opgekomen voor Koerdisch Nazanin

De oude-Miss-Canada Nazanin Afşin-Jam heeft tijdens haar campagne 232.492 handtekening ingezameld voor de Koerdische Nazanin Mahabadi Fatehi en overhandigd aan de overheid van Iran.

De beste advocaten van Iran waren voor de verdediging van Nazanin aangenomen. Ook was er een geldinstelling voor Nazanin Mahabadi Fatehi geopend. "Het wettenloze gebeuren heeft mij beangstigd en ik kon niet geloven dat een slachtoffer van een verkrachting van een misdrijf werd beschuldigd", aldus Nazanin Afşin-Jam, wie op twee-jarige leeftijd uit Iran is gevlucht en in 2003 de Miss-verkiezingen van Canada heeft gewonnen.

Voor de campagne die Nazanin Afşin-Jam voor Nazanin Mahabadi Fatehi had laten starten, had zij onder andere hulp ingeroepen van het parlement van

Canada en de Europese Unie. Ook heeft zij steun gevraagd bij de mensenrechten organisatie van Iran om de doodstraf tegen Nazanin Mahabadi Fatehi tegen te houden. Oud-minister van Buitenlandse Zaken Lloyd Axworthy en de liberaal Belinda Stronach hadden laten weten dat zij ook de campagne voor Nazanin Mahabadi Fatehi steunen.

Vertaald door: Dilan Akdeniz

Kaçak Öyküsü

O anda düşündüğüm tek şey: Bir yanda ömrünün baharında yaşamının geri kalanını ekmek kavgasına vermiş bir oğul; kalan hayatını cezaevinde geçirecek bir insan, diğer yanda çaresiz acılarını yüreğine gömmüş kocaman bir kadın yüreği...

13
Şubat 2007

Yine onlarca gün süren uzun bir gerilla yolculuğundayız. Tüm gece yürüdüğümüz, gündüz hareket edemediğimizden dolayı yorucu bir on-beş saatin ardından, Türkiye sınırına yakın olan büyükçe bir tepenin yamacında dinlenmek üzere duruyoruz. Ovaya serpilmiş köylerin arkasında bir buçuk günlük bir mola hak ettiğimiz üzere dinlenerek geçireceğiz. Kuryeler iki gün bir gece kalacağımızı belirtiyorlar. Ayak tabanlarımız yürümekten su bağlamış. Günün ilk ışıklarıyla beraber ulaştığımız noktada herkesin ilk işi antibiyotik ile pansuman yapmak oluyor, tekrardan yürümeye hazır olmak için.

Alışamaktan dolayı ayakları en çok yananlardan biri olarak seviniyorum. İşte bu mola sırasında tanık oluyorum ilk kaçak öyküsüne. Genelde filmlerde görmüşüzdür kaçak hikayelerini. Ben bu kez işin merkezine gittiğim de fazla farkında olmadan kadın gerilla arkadaşlarımızdan Faraşın'ın anlattıklarına kulak kabartıyorum.

Uzun ve soğuk bir sonbahar gecesini geçirmek için iki büyük ateş yakılıyor. Tüm arkadaşlar etrafına diziliyor. Nöbetimiz bittikten sonra biz de geliyoruz

ateş çemberinin etrafına. 'Kardeşim' diyor Faraşın, 'Türkiye'ye mal götürürken vuruldu. Bir kardeşim evlendi, biri yine benim gibi dağlarda. Bir tek annem ve ağabeyim kalmış.' Söz konusu erken bir ölüm. Hele de bir arkadaşın ailesinden biri olduğu için, kardeşinin hikayesini anlatmasını istiyorum. 'Mal sahibi ile aralarında anlaşmazlık çıkmış' diyor. Peşpeşe sorularım onun da dikkatini çekiyor ve Faraşın sakin, alışıldık herhangi bir olayı anlatır gibi devam ediyor:

'Gece vurmuşlar. Altı kişiymişler. Her seferinde Türk veya İran askerlerinin kurşunlarına hedef olan kaçakçılar, bu kez Acem asıllı olan mal sahibiyle aralarında çıkan anlaşmazlıktan dolayı vuruluyor.

Önceleri bulamadılar, bulsalar doktora götürülme, kurtarıma ihtimali vardı' diyor. Olaydan sonra çok aramışlar, ama karanlık olduğu için bir türlü ona ulaşamamışlar. Sonunda ceset kokusundan bulmuşlar onu. Arkadaşları orada bıraktıkları için 6 saatlik bir aramadan sonra ulaşıyorlar. Ama o esnada son nefesini veriyormuş. Faraşın, o süreçte yaş küçük olduğu için tam hatırlamıyor. Annesi ve çevresinin anlattıklarını aktarıyor.

riyor. Annesi mal sahibini mahkemeye veriyor. Dava sonucunda suçlu üç yüz bin Tümen tazminat ve ömür boyu hapse mahkum ediliyor. Bu hesaplaşma ananın yüreğindeki acıyı dindirmiyor.

Bir süre sonra müebbetle mahkum edilen kişinin de bir annesi olduğunu, ona acıdığını söyledi, durdu. 'Annem' diye devam ediyor Faraşın; 'sonunda mahkemeye verdiği şahsı affediyor, şikayeti geri alıyor.' O, bütün bunları anlatırken bir gün gidip de o güzel yürekli kadını görebileceğimi düşünemiyordum.

O anda düşündüğüm tek şey şuydu: Bir yandan ömrünün baharında yaşamının geri kalanını ekmek kavgasına vermiş bir oğul; kalan hayatını cezaevinde geçirecek bir insan ve diğer yandan çaresiz acılarını yüreğine gömmüş kocaman bir kadın yüreği...

Alana geldikten sonra sınırdaki yaşayan Kürt köylüleriyle tanıştık. İran'ın kısmi şehir bölgeleri ve istisnasız tüm sınır köylerinde yaşayan insanların tek geçim kaynağı haline geldiğini görüyorum kaçakçılığın. Birkaç dönüm arazilerine sadece elma bahçeleri ekiliyorlar. Bu da bir lüks sayılıyor. Çünkü ailelerin yarısından fazlasının arazisi bile yok. Sıkı bir feodalizmin kuşattığı toplumda kadın zaten dışarıda çalışmıyor. Erkeklerle bırakılan tek alan at ve ölüm sırtında, iki ülke arasında mekik dokumak oluyor. Ölümler yan yana... Hem de tek gecede gidip dönmek zorundalar. Bu yüzden atları güçlü olmak durumunda. Atlarını gözü gibi, çoğunlukla bir insanmışçasına koruyor gençler. Pastarların ne zaman, nerede 'dur' ihtarını verip yollarını keseceklerini, hatta mallarına el koyacaklarını, daha da kötüsü uyarı bile yapmadan mekanizmayı çalıştıracaklarını bilmiyorlar.

O güzel kadın yüreğiyle tanışmam, İran-Türkiye sınırındaki kaçakçı köyleriyle, kaçakçılarla tanışmam sonrasına denk geliyor.

Bir arkadaşımızın annesi... Gittiğimiz

birkaç hanelik sınırlı köyünde onu görmek istediğimizi ev sahibine söylüyoruz. Akşama doğru kocaman, berrak gözleri, yüzünde eksik olmayan güçlü ama yaralı gülümsemesiyle kaldığımız eve geliyor. Kızını tanıdığımı, hayat öykülerini bildiğimi söylüyorum. 'Öyle mi?' der gibi koca gözleri daha bir ışıltıyor. Bir-iki cümleyle iki yıldır görmediği kızını soruyor. Ben iyi olduğunu söyledikten sonra, 'hepiniz birsiniz benim için' diyor. Bu kısacık cümlelerle içimizdeki sıcaklığın karşılıklı birbirine aktığını hissediyorum.

Kısa sohbeti orada kesiyoruz, ama bakışlarımız, paylaşımımız farklı konularla devam ediyor. Oradan ayrılırken yanıma o koca kadın yüreğini, gülüşünü ve gücünü alıyorum.

Her köyün, neredeyse her evin bir kaçak öyküsü var. Hangi hangi aileye giderseniz gidin ya bir oğlunu ya da çok yakın bir akrabasını kaçağa kurban vermiş buranın insanları. Ancak tüm bunları öğrendikten sonra yolculuk sırasında Faraşın'ın olayı anlatırken neden bu kadar soğukkanlı olduğunu anlıyorum.

Bu ve bunun gibi yüzlerce kaçak trajedisi tüm çıplaklığıyla ülkemizin sınırlarında yaşanmakta.

Bahman Ghobadi 'Sarhoş Atlar Zamanı'nda ne de güzel ve yalın anlatmıştır bu trajediyi!.. Daha nice film ve romanlara konu olabilecek dramalar yaşanmış, yaşanmakta. Çoğu da maalesef yaşamların kolayca yitirilmesiyse sonuçlanan olaylar... İnsan olmaktan kaynaklı bir itki... Sizi bu durum karşısında bir şeyler yapmaya zorluyor. Şu an elimizden hiçbir şey gelmiyor. 'Bu işi yapmayın' demek, alternatifini de sunma sorumluluğunu beraberinde getiriyor. İran devletinden bir şeyler beklemek zaten yağmur duasına çıkmak gibi bir şey. Ve bu trajedi böylece, bile bile daha bir süre devam edecek gibi görünüyor.

Hasan Güzel

Üç Samana Tutunan Yaşama Mücadelesi

PKK militanlarına yardım etmesin diye başka bir köye yerleştirilen sağır Fatma ile kuması Beser'in inekleri için aldıkları otu, komşu ineklerden koruma mücadelesini anlatan "Was" belgeseli Youtube'da yayınlanıyor. Was varolma çabasının öyküsü.

Dersim'in Pülümür ilçesinde yaşayan iki kumanın otlarını koruma mücadelesini anlatan "Was" (Ot) belgeseli, youtube sitesinde yayınlanıyor.

Caner Canerik tarafından çekilen ve iki yalnız kadının hikayesini anlatan belgesel, aslında kadınların sadece geçim derdini, ineklerinin kışı geçirmesini sağlayan otlarını sahiplenme mücade-

lerini değil, yerinden edilme, yeni gelinen yere uyum sağlayamama, yeni köylerinde yabancılaşma hissetmesini de anlatıyor.

Köylerinden "PKK militanlarına yardım ettikleri" gerekçesiyle askerler tarafından uzaklaştırılan Beser Demirtaş ve Fatma Bozkurt iki kuma. Fatma sağır ve dilsiz. Tüm belgesel boyunca

kameraya ürkek gözlerle bakıp arada fotoğraflarını göstermekle yetiniyor. Beser ise fazla kilolarıyla zor hareket etmesine karşın, evin "ot" mücadelesini sürdüren kadın.

Kırmızıköprü Köyü'ne yerleştirilen kadınlar, kendilerine tahsis edilen bir göz evde, iki inek, bir buzağı ve kedi misafirleriyle yaşıyor. Pülümür Sosyal Yar-

dımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nın katkılarıyla geçinen kadınlar, kış öncesi ineklerini beslemek için biriktirdikleri 600 milyon lira ile, ot satın alıp, koyacak yer darlığından, köyün orta yerine yığıyor.

Başka evlerin ineklerinden otlarını koruyamayan, yenmesine engel olamayan kadınların mücadelesi, başına gelenleri köylülerin onları "dışarıklı" bulmasına bağlaması, belgeselin konusunu oluşturuyor.

Zazaca konuşan ve hiç Türkçe bilmeyen Beser, "ot"larını korumaya çalışırken, bir yandan da sağır dilsiz olan Fatma'nın hastane işlerini köylülere gördürmeye uğraşıyor.

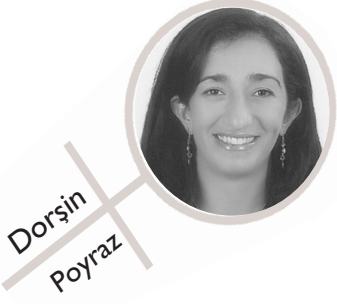
En sonunda, otlarını kollamaktan umudu kesen kadınlar çareyi nöbet tutmakta buluyor...

Bu iki kadının hikayesini anlatan "Was" 45 dakikalık bir çalışma.

Not: Filmin YouTube 'ye kayıt edilen tanıtım bölümünü izlemek isterseniz, internetten 'YouTube'den Was Filmi' linkini ya da <http://www.yuksekovahaber.com> linkini tıklayabilirsiniz.

Amigra Dergisi

Kadına dair

Dorşin Poyraz

Güç Kimde?

Kadın ve şiddet konusunun yoğun tartışıldığı günler geçiriyoruz. Bu tartışmaların kadınlar arasında sınırlı kalmamasını umarak izliyoruz. Her türlü şiddeti red ederken, şiddet kavramını sadece aile içi ya da töre cinayetleriyle sınırlı tutmamaya özen göstermemiz gerektiği konusu bir yana, kadın ve güç kavramlarının da yeniden ve bilimsel ölçülerde ele alınmasında fayda olduğunu düşünüyorum.

Kadın ve şiddet kavramlarını tartışırken kadının hep acınacak bir pozisyonda görülmesi, sorunun çözümüne katkıdan çok güçsüzlüğün içten içe onaylanması anlamına gelmektedir. Bu hem erkek hem de kadın tarafından benimsenen bir durumdur. Erkek, kadının korunması gereken, hep bir erkeğe ihtiyacı olan, çabuk zarar verilebilecek, denetime alınabilecek bir durumda görür. Kadın da kendini bundan daha farklı görmez. Elbette çok kaba hatlarıyla belirttiğimiz bu bakış açısının çeşitli türlerde ve biçimlerde versiyonları var.

İzlediğimiz filmlerden tutalım da kendi sosyal çevremizde bile gördüğümüz ve yaşadığımız kadıyla hep ağlayan, hastalıkları daha yoğunlukta olan, hep erkekten anlayış bekleyen, duygusal olarak hiç bir zaman mutluluğu yaşadığını düşünmeyen ve her olayın mağduru olan kadındır. Hayatı bir erkeğin sevgisi ya da sevgisizliği üzerinden kurulan ya da yıkılan da kadınlardır. Bunların gerçek ve maddi nedenleri varsa da kadınların bu imajı bir anlamda benimsediklerini düşünüyorum. Elbette çevresindeki erkekler tarafından mağdur olan kadınların sayısını tartışmıyorum. Esas olanın bu imajı kadının önce kendi beyninde yıkması ve sonra da erkeğin davranışlarını bu çerçevede eğitmesi olmalıdır. Sosyal ve ekonomik yaşamda kadın her anlamda ikinci sırada yer alır. Çünkü toplum erkek karakteri üzerinden kurulmuştur. Yabancı olduğunuz bir ülkede yaşamaya benziyor bir kadının toplumda yaşaması. İlkeleri, kültürü, yaşam kuralları ve sosyalitenin tüm gerekleri erkekler göre düzenlenmiştir. Kadın fiziksel ve psikolojik olarak şiddete maruz kalırken, buna alternatif yaratmadaki yetersizliği şiddetin artmasına ve hatta hayata çirkinleşmesine neden oluyor.

Şiddet kavramının kökenine inildiğinde görülecektir ki, asıl acınacak durumda olan şiddeti uygulayandır. Oysa geleneksel bakış açımızı kıramadığımız için şiddet ve güç kavramlarını hep bir arada düşünüyoruz. Erkek güçlü olduğu için kadına şiddet uygular. Çünkü erkek ekonomiye sahiptir, hayata dair daha çok bilgiye sahiptir, onun seyahat özgürlüğü, davranış özgürlüğü kadına oranla kat be kat fazladır. Bu nedenle erkek güçtür ve kadın güçsüzdür. Peki ama hangi terazide?

Öyle bir terazi kurun ki, tüm kadın cinayetlerini işleyen erkeklerin hangi değer yargılarına sahip olduğunu gerçekten tartabilsin. Töre cinayeti işleyen hangi erkek aşık değildi ve hangi erkek çevresindeki kadınları azarlarken kendisi, patronu ya da devleti tarafından azarlanmıyordu? Hangi erkek -kadın dışında- nerede hükümler kurabilir? Şiddeti çözüm gören hangi erkek hangi güce sahiptir? Konuşabilme yetisi, dinleyebilme ve anlayabilme kapasitesi ne kadardır? Hayatı kaç kelimeyle anlatılır? Olayları toplumsal olarak değerlendirebilir mi? Yaşları kaç olursa olsun kadınlar üzerinde her türlü uygulamanın hak görüldüğü bu sistem erkekler için işlemektedir. Ancak bu sistemin ağır ve çirkin sonuçları hem erkekler hem de kadınlara zarar vermektedir. Güç ise yanlıgıdan başka bir şey değildir. Öldürmek, baskı, şiddet eğer güç olsaydı, tarihte ve hatta günümüzde birçok sistem hazin bir sonla bitmezdi.

Tutsak Kadınların Portreleri

Bir tutuklu olarak içsel özgürlüğü ve canlılığı cezaevinde de olsa koruyabilmek için üretici olmanın mutlak bir zorunluluk olduğuna inanıyor.

Eva Haule: "Tutsak Kadınların Portreleri" geçen ayki sanat etkinlikleri içerisinde, Beyoğlu'ndaki Karşı Sanat Çalışmaları ev sahipliğinde düzenlenen fotoğraf sergileri arasında oldukça ilginç bir sergiydi. İlginçliği şu ki, bu serginin kahramanları cezaevindeki tutuklular. Serginin sahibi Eva Haule da bir tutuklu. Toplam 21 tutsak kadının 40 fotoğrafının yer aldığı sergi, 8-27 Ocak tarihleri arasında sergilendi.

Almanya'da ömür boyu hapse mahkum olan, Kızılordu Fraksiyonu (RAF) Üyesi Eva Haule'nin bu sergisi, 2005 yılının Mart-Nisan aylarında da Berlin Eyalet Meclisinde açılmış, bu nedenle yoğun tepkilere neden olmuştu. Berlin Eyalet Meclisi Kültür Komisyonu, "Dışlananların Sanatı" adı altında düzenlenen sergiyi önlemek istemesine rağmen, Eyalet Meclisi Başkanı Walter Momper, serginin açılmasına izin vermişti.

Bu sergiye maalesef gidemedim. Ama sadece niteliğini ve hangi koşullarda düzenlendiğini öğrenmem bile beni etkilemeye yetti. Ardı ardına şu sorular dizildi beynime, ruhu-ma: Kapalı duvarların ardından dahi yaşama açılan kapılar olabilir mi? Kimdir esas tutsak? Kendilerini ifade etmenin tüm imkanlarına sahip olmalarına rağmen ruhları esarette olanlar mı, esareti esir almayı başaranlar mı özgürdürler? Özgürlük dar mekanlara hapsedilebilecek bir duygu mudur? Bu sorulardan yola çıkarak, sanatsal ve edebi yaratımlarıyla gündeme oturan birçok insan tanıdı sanat dünyasını. İşte sanatın ve edebiyatın mekan ve sınır tanımazlığının en iyi örnekleri olmayı başaran, eserleriyle, yaratımlarıyla dışarıya çıkabilen gerçek sanatçılardan biri de bence Eva Haule... Bir fotoğraf tutkunu ve karelerinde kadınların trajedi-

dilerine yer veriyor. Bir tutuklu olarak içsel özgürlüğü ve canlılığı cezaevinde de olsa koruyabilmek için üretici olmanın mutlak bir zorunluluk olduğuna inanıyor. Yirmi yıldan beridir kaldığı zindanda bu çizgisinden hiç ödün vermiyor.

1954 yılında Almanya'nın Esslingen kentinde dünyaya gelen Eva

Haule, gençlik döneminde itibaren, anti-emperyalist gruplarda aktif yer aldı. 8 Ağustos 1985'te, Frankfurt'ta bulunan

Amerikan üssüne yönelik bombalı bir saldırıyı planlamak ve düzenlemek suçlarından ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. O zamandan beri de cezaevinde. İlk üç yıl, tek kişilik bir hücrede tecritte kaldı. 1989 yılında başlattıkları açlık grevinin sonunda başka bir cezaevine gönderildi ve koşulları bir ölçüde normaleşti. Burada dışarıdan gelen iki gönüllü fotoğrafçı ile tanıştı ve düzenledikleri kurslara katıldı. İlk fotoğraf deneylerini cezaevindeki bazı tutuklularla yaptı. Bu denemelerin başarısı üzerine çalışmayı bir proje haline getirmek üzere tutuklularla tek tek görüştü. "Görünmez kılınmış, dışlanmış ve yalıtılmış" kadınların fotoğraflarını sergileme düşüncesi herkesin hoşuna gitti. Böylece 1998-2003

yılları arasında Almanya-Preungesheim cezaevinde sergisi oluştu.

Eva Haule, projeyi oluşturan tutuklularla ilgili şunları söylüyor: "Fotoğrafını çektiğim 21 kadından 14'ü uyuşturucu bağlantısı nedeniyle buradaydı. Ya bu işin ticaretini yapma ya bulundurma veya uyuşturucu bağımlısı olarak. Kadınlardan sekizi başka ülke kökenliydi: ABD, Trinidad, Kolombiya, İsveç, Bosna, Makedonya, Türkiye... Onlarda beni çeken şey, belki de böylelikle genelleştirilebilecek olan: Zor yaşamı onur ve güzellik içinde taşıyor olmaları. Sokakta yaşamış, şiddete maruz

kalmış, hastalık ve yoksulluğun pençesine düşmüş, çocuklarından ayrı kalmış ama her şeye rağmen yıkılmamışlar, sinmemişler. Bunu yansıttıkları, yüzlerini de de gördü-

ğüm bu. Kadınlar onlara saygıyla baktığını biliyorlar, fotoğraflarını da öylece çektiğini; onları güzel bulduğunu..."Tutsaklık her yerde var. Hele hele sözkonusu kadınlar olunca bu tutsaklık, daha farklı çehrelere bürünüyor. Evde, sokakta, işte, ilişkide, aşta, sevgide yaşanan envai tür esaretler var. Önemli olan, ondan kurtulmanın yollarını bulabilmek. Ne dersiniz? Eva dışarı çıkmayı, esaretten kurtulmayı çoktan başarmadı mı? Soluduğu havanın bazıları için ne anlam ifade ettiğinden, ne için yaşadığından bihaber ve sayıları da oldukça kalabalık olan kesimlere güzel bir yanıt değil mi Eva'nın sanatı?

Songül Beyazgül

Kadının Kaleminden

Latife Hanım

Mustafa Kemal Atatürk'ün evlendiği kadını o. Hırçındı, öyle yazdılar. Atatürk'e göre değildi. Zaten evlilikleri de bitti. Mustafa Kemal Atatürk'ün ayrıldığı kadını o. Latife Hanım'dı.

İpek Çalışlar, "Latife Hanım"da işte o kadını anlatıyor. Ama şimdiye kadar gördüğümüz, tanıdığımızdan başka bir Latife Hanım çıkıyor karşımıza. Kadın haklarının savunucusu, eşi karşısında sağlam duran, ona destek olan, kültürlü bir kadın. Şimdiye kadar hiç gün ışığına çıkmamış belgeler, yabancı kaynaklardan alıntılar, fotoğraflar Latife Hanım portresini daha ayrıntılı ve net çiziyor. Cumhuriyet tarihiyle birlikte Mustafa Kemal'in portresi de

bir kez daha şekilleniyor. Eşiyle siyaset dahil birçok konuda tartışabilen, onunla gurur duyan, onu herkese tanıtmaktan hoşlanan bir erkek bu kitapta ortaya çıkan. Ayrıca, Latife Hanım da Atatürk'le birlikte olduğu dönemle sınırlı kalmıyor; çocukluğu, boşandıktan sonraki yaşamı da giriyor devreye. Öyle olaylar anlatılıyor ki bu kitapta, gölgede kalmış bir aşk gözler önüne seriliyor. Gölgede kalmış bir kişilik. Kitaba, kadınca bir bakış açısı egemen oluyor. Bir kadını tanımak, Cumhuriyet tarihine bambaşka bir gözle bakmak, sonu hüznle bitse de bir aşk macerasına tanık olmak için "Latife Hanım"ı mutlaka okumalısınız.

İşte gölgede kalmış Latife! Okuyun ve değerlendirin!

Baran Ve Kaplumbağa

Baran, en sevdiği hikayelerden biri olan "Tavşan ile Kaplumbağa"yı okuyordu. Tavşanın durumuna çok gülmüş ve kaplumbağadan "akıllı olmanın" ne kadar önemli olduğunu, akılla bütün fiziksel üstünlüklerin alt edilebileceğini öğrenmişti. Derken, birdenbire kitaptaki kaplumbağa Baran'a seslendi. Kaplumbağa:

-Merhaba Baran! Bu küçük yaşında bu kadar akıllı olup tavşanla hikayemden ders alman çok güzel.

Baran:

-Sen kaç yaşındasın?

Kaplumbağa:

-Böyle küçük görüldüğüme bakma, ben 45 yaşındayım. Kaplumbağalar ortalama 60 yıl yaşarlar. Hatta Testusda isimli bir cins kaplumbağa 189 yaşına kadar yaşayabiliyor.

Baran:

En çok hangi mevsimi seversin?

Kaplumbağa:

-Hava ısısının hayatımızdaki önemi büyüktür. Çünkü vücut ısımız çevre ısısına göre değişir ve genelde çevre ısısının 0,1-0,2 derece altındadır. Sindirim işlemimiz de ısı arttıkça hızlanır. Küçük bedenimizde bizi sıcaklarda kolaylık sağlamak için böyle bir özellik var.

Baran:

-En sevdiğiniz yiyecek nedir?

Kaplumbağa:

-Sarı renkli "kaplan dişi çiçeğine" bayılırız. Biliyor musun? Gözlerimizin çok keskin olmasının yanı sıra özellikle sarı rengi çok iyi algılarız. En sevdiğimiz yiyeceği kolayca bulabiliriz.

Baran:

Kış uykusuna yatar mısınız peki?

Kaplumbağa:

-Evet, Ekim ayından itibaren havalalar soğudukça ve yiyecekler azaldıkça bizim de bedensel aktivitelerimiz azalır, kendimizi korumak için uyku haline geçeriz. Kalp atışlarımız

ve solunumumuz da yavaşlar. Ekim'le Mart arası kış uykusuyla geçer. Bu

şekilde bir vücut yapısına sahip olduğumuz için kışın uyanık kalarak yemek yiyemeyip ölmekten kurtuluyoruz. Oysa en uygun zamanda uyuyarak neslimizi korumuş oluyoruz.

Baran:

-Sen karada yaşıyorsun, bir de suda yaşayanlarınız var galiba. Bana onlar hakkında da bilgi verir misin?

Kaplumbağa:

-Haklısın Baran'cığim. Kara, tatlı

su ve deniz kaplumbağası olmak üzere farklı çeşitlerimiz var. Ben karada yaşıyorum, daha çok tarlaları, yumuşak toprakları, üzüm bağlarını severim. Tatlı su kaplumbağaları yani akvaryumda besledikleriniz. Onlar gölleri, dere kıyılarını severler. Deniz kaplumbağaları ise sıcak denizlerde yaşar ve yumurtlama zamanı yer değiştirirler.

Caretta türleri, yumurtalarını bırakmak için sıcak deniz sahillerine giderler. Yumurtadan çıkan yavrular denizden yansıyan ışığa doğru hareket ederek, yaşayacakları ortama yani denize yönelirler. Bu küçük yavrular daha doğar doğmaz yaşayacakları uygun ortamın deniz olduğunu nasıl bilirler ki?

Baran:

-Haklısın, düşünerek yaşayan her insan için yeryüzü keşfedilecek şeylerle doludur. Senin, diğer tüm hayvanların, benim, ağaçların. Herşeyin bir yapısı olduğunu hiç unutmadan yaşamalıyız. Bu güzel sohbet için teşekkür ederim. Hoşçakal!

Kaplumbağa:

-Hoşçakal akıllı çocuk!

Kağıttan Hindi Yapalım

Gerekli Malzemeler:

- * Kahverengi, kırmızı, turuncu ve sarı el işi kağıtları
- * Kalem
- * Makas
- * Yapıştırıcı

Ellerinizi ve ayak tabanlarınızı çizip keserek bunlardan yandaki hindiyi oluşturabilirsiniz çocuklar! İsteğe bağlı olarak hazır satılan göz veya düğme kullanabilirsiniz. Haydi başlayalım!

Hindinin gövdesini yapmak için; kahverengi el işi kağıdına her iki ayak tabanınızın kenarlarından çizin ve düzgünce kesin.

Hindinin kuyruğu için; Kırmızı, turuncu ve sarı el işi kağıtlarına 6 tane el şekli çizdirin ve kenarlarından yine düzgünce kestirin.

Topuk kısımları yan yana gelecek biçimde kestiğiniz ayakları yapıştırın.

Turuncu el işi kağıdıyla gaga yapın ve yapıştırın. Yine turuncu el işi kağıdıyla ayakları kesin ve arka kısımdan yapıştırın. Temin edebilmişseniz hazır gözleri veya düğmeleri yapıştırarak gözlerini oluşturun.

Kestiğiniz elleri hindinin arka kısmına yapıştırarak kuyruğu oluşturun.

İşte harika bir hindinin oldu. İsterseniz arkasına çocukların adını ve yaşını yazabilirsiniz.

Bilmediklerimiz

- 1-Sineklerin beş gözü vardır.
- 2-Baykuş mavi rengi görebilen tek kuştur
- 3-Bugüne kadar bilinen en ağır böbrek taşı 1.36 kg
- 4-Erkekler kadınlara göre on kat daha fazla renk körü olurlar.
- 5-Dünyanın en hızlı büyüyen bitkisi bambu, bir günde 90 cm kadar uzuyor.
- 6-Açık bir gecede, çıplak gözle iki bin ayrı yıldız görmek mümkündür.
- 7-Sadece bir tane kovboy filmi kadın yönetmen tarafından çekilmiştir.
- 8-Virginia Woolf kitaplarının çoğunu ayakta yazmıştır.
- 9-Sabahları elma kahveden daha fazla uykunu açar.
- 10-Çocuklar baharda daha fazla büyürler.

Bilmece

- 1- Memur maaşı ile bulgur pilavı arasındaki benzerlik nedir?
- 2- Banker ile tanker arasında ne benzerlik vardır?
- 3- Şişmanlar niçin güneş yağı kullanmazlar?
- 4- Güneş girmeyen eve ne girer?
- 5- Milletvekillerinin en çok yediği salata hangisidir?
- 6- Kitap deftere ne demiş?
- 7- Hangi ayda 28 gün bulunur?
- 8- Doktor ile avukat arasında ne fark var?
- 9- Kırıldığı zaman kullanılan şey nedir?
- 10- Nasrettin Hoca eşeğine neden ters biner?

- Cevaplar
- 1- İkisi de hemen suyunu geçker
 - 2- İkisi de batınca felaket olur
 - 3- Kendi yağlarıyla kavrukludukları için
 - 4- Soluk yüzü ev sahibi için
 - 5- Laf salatası
 - 6- Amma da boş adamsın
 - 7- Bütün aylarda
 - 8- Doktor önce soyar, sonra dinler. Avukat önce dinler, sonra soyar.
 - 9- Yumurtadır
 - 10- Eşeğin dikiz aynaları olmadığı için

ÇOCUKLARRRR BENİ BOYAYINNNN!

İçtiğiniz Son Sigara Olsun!

Bağımlılık ile mücadelenin birinci şartı, hiç bir zaman pes etmemektir. Kendinize ve başaracağınıza inanmak ve size yardımcı olacak çevreyi sağlamak diğer şartlarıdır.

Yapılan araştırmalar, günde sadece 3 sigara içiminin bile kadınlarda kalp krizi ve herhangi bir sebeple ölüm riskini ikiye katladığını gösterdi. Sigara için kadınlarda kalp krizi ve herhangi bir sebeple ölüm riski, sigara içen erkeklere göre daha fazla. Sigara içmenin getirdiği sağlık riskinin kadınlarda erkeklere göre % 50 daha yüksek olduğu hesaplandı. Bunun sebebinin, kadınlarda kalp krizine karşı koruduğu düşünülen östrojen dengesini, sigaranın olumsuz şekilde etkilemesi ve kadınların akciğer kanseri gibi solunum sistemi hastalıklarına daha kolay yakalanmaları olduğu düşünülüyor.

Sigara ile ilgili istatistikler

- Sigara içenlerin %50'si sigaranın sebep olduğu hastalıklardan ölüyor (Kaynak: R Doll ve arkadaşları, British Medical Journal).
- Sigara içen her 4 kişiden 1'i sigaranın sebep olduğu hastalıklar yüzünden orta yaşta ölüyor (Kaynak: Dünya Sağlık Örgütü).
- İçtiğiniz her sigara, ömrünüzü 11 dakika kısaltıyor (Kaynak: British Medical Journal).
- Türkiye'de sigaranın sebep olduğu hastalıklardan her yıl 100.000 kişi ölmektedir (Kaynak: Sağlık Bakanlığı).
- İrade gücü ile sigarayı bırakma oranı sadece %3'dür (Kaynak: Martin J. Jarvis, Why People Smoke, 2004).
- Yapılan çalışmalar sigaranın ortalama ömrü 12 yıl kısalttığı saptanmıştır. (Kaynak; WHO)
- Sigara içen erkeklerde iktidarsızlığa yakalanma oranı %50 daha fazladır. (Kaynak; WHO)
- Sigara içen 40-49 yaş arasındaki kişiler, onlardan 20 yıl daha yaşlı, sigara içmeyen kişilerle aynı görünüme sahiptirler.

Nikotin bağımlılığında kadın ile erkek arasında farklılıklar var mıdır?

Kadınlar erkeklere göre daha az sayıda sigara içer, nikotini daha az olan sigaraları tercih ederler. Ancak bu bağımlılığın daha az olduğu anlamına gelmez. Kadınların sigaradaki nikotin miktarı değiştiğinde farklılığı daha az anlayabildikleri ve sigaranın kokusu, görüntüsü gibi faktörlerin kadınlarda daha önemli olduğu saptanmıştır. Uluslararası sigara üreticilerinin kadınları da hedef almalarıyla sigaraya bağımsızlık, kadınların toplumdaki rollerini değiştirme, olgunluk ve güzellik gibi anlamlar yüklenmiştir.

Çalışmalar kadınların sigarayı bırakmaya daha az teşebbüs ettiğini gösteriyor. Bırakmayı çalışan kadınların tekrar başlama riski erkeğe göre daha yüksektir. Bunun nedeni kilo alımının daha fazla ve kaygı verici olması ya da kadınların yoksunluk bulgularının daha şiddetli olmasındandır. Yerine koyma tedavileri (nikotin bant) kadınlarda sigara içme isteğini yeterince azaltamayabilir. Bütün bunlardan sigarayı bırakma tedavilerinde kadınlara farklı yöntemler uygulanması gereği ortaya çıkmaktadır.

Ancak değişmeyen bir gerçek vardır; sigara içen kadınlar erkekler gibi ölür.

Sigara niye bu kadar zor bırakılır?

Sigara, kişinin kendisini daha iyi hissetmesine, öfkesinin azalmasına ve konsantrasyonunun artmasına sebep olur. Sigara kullanan kişilerde görülen kilo kaybı bazen istenen bir etkidir.

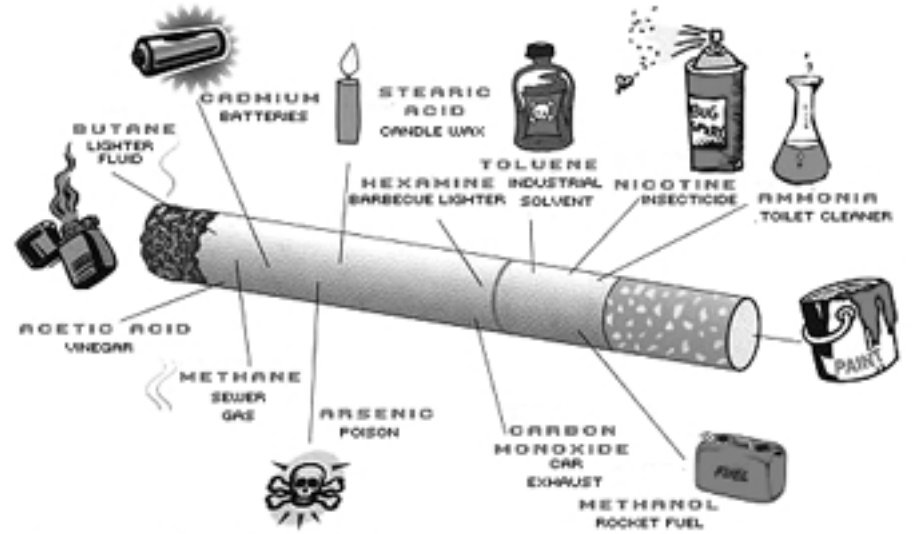
Sigara ve içerdiği nikotin solunduktan sonra 10 saniye içinde beyine ulaştığı için arzu edilen etkileri hemen görülür. Sigara gün içinde belirli aralıklarla sürekli kullanılır ve kişinin yaşantısının bir çok anına girip benimsenmesine sebep olur. Çevrede sigaranın yaygın kullanılması ve kabul edilmiş olması kullanımın devamını kolaylaştırır. Ayrıca başkalarının sigara içerken gözlenmesi kişide sigara arama hissini artırır.

Sigarayı neden bırakmalı?

Sigaranın içinde 4000'den fazla madde vardır ve bunların en az 43 tanesinin kansere sebep olduğu bilinmektedir. Sigara bugün önlenebilir ölüm sebeplerinde birinci sırayı almaktadır. ABD'de her yıl 400.000 kişi sigaraya bağlı sebeplerden ölmektedir. Sigara kullanımı sonucu görülen akciğer kanseri sıklığı, kadınlarda meme kanseri sıklığını aşmıştır ve yılda 140.000 kadın sigaraya bağlı sağlık problemlerinden ölmektedir

Sigara kullanımı, kalp damarlarının tıkanması sonucu gelişen kalp krizine (enfarktüs) sebep olur. Kalp hastalığı ve felç sıklığı sigara içip doğum kontrol hapı kullanan kadınlarda daha da yüksektir. Yılda 53.000 kişi sigara içenlerin yanında bulunduğu andan ölür (ABD). Özellikle küçük çocuklar yakınlarında sigara içilmesinden etkilenirler ve bu çocuklarda solunum yolu rahatsızlıkları daha sık görülür.

Sigara kullanımı adet düzensizliklerine sebep olur (premenstrüel sendrom dışında), kadınlık hormonlarından östrojeni azaltarak erken menopoza ve osteoporozu sebep olur. Kadının doğurganlığı azalır ve hamileyken düşük yapma riski artar. Gebeliğinde sigara içen kadınların

çocukları düşük kilo ile doğarlar, büyümeleri yavaşır ve okulda öğrenme güçlükleri yaşarlar.

Daha çok genç yaşta kadınlarda görülen doğum yolu kanserleri (serviks) sigara kullananlarda daha siktir.

Sigara kullanımının ciltte kırışıklıkların artmasına, tırnakların kolay kırılmasına sebep olduğu bilinmektedir.

Sigaranın etkileri nedir?

Kullanımın başında; nefes darlığı, astım ataklarının sıklaşmasına, impotans, kısırlık, kanda karbonmonoksit düzeylerinin artmasına sebep olur.

Uzun süreli kullanımda; kalp krizi, felç, akciğer ve diğer organ kanserleri (gırtlak, ağız içi, farinks, yemek borusu, pankreas, serviks ve kemik iliği), kronik bronşit ve amfizem görülür.

Çevreye olan: Eşite ve çocuklarda akciğer kanseri riski artar, çocukların sigaraya başlama riski artar, sigara içenlerin çocuklarında yeni doğan ani ölümlü, astım, orta kulak iltihabı, ve solunum yolu hastalıkları daha sık görülür.

Sigarayı bırakmaya karar verenlerin dikkat edecekleri hususlar

Kullanılan sigaranın miktarı arttıkça sigaranın bırakılmasıyla ortaya çıkan yoksunluk bulguları artar. Bu da nikotin bandı gibi tedavilerin gerekliliğine işaret eder.

Depresyon, alkolizm, ve diğer bağımlılıklar sigarayı bırakmayı zorlaştırır. Bunların tedavisi de ya sigarayı bırakmadan önce ya da sırasında sağlanmalıdır.

Ailede ve işyerinde sigara içenlerin olması kişinin sigarayı hayatından çıkarmasını engeller.

Eşlerin sigara bırakıldıktan sonra bu konudaki olumlu destekleri çok önemlidir. Bağımlının eşi bu dönemde aile içi çatışmaları azaltabilmeli, problemlerin çözümünde yardımcı olabilmeli, bazı sorumlulukları üzerine alabilmelidir.

Kişinin yaşamında sıkıntılı bir dönemde olması ya da yaşantısında ciddi değişiklikler yaşıyor olması (boşanma, iş değişikliği gibi) sigarayı bırakmayı zorlaştırır.

Sigaraya yönelik grup tedavileri özellikle kadınlarda daha faydalıdır.

Sigarayı bıraktıktan hemen sonra ne hissedilir?

Sigara bırakılınca bir nikotin yoksunluk tablosu ortaya çıkabilir. Bu ya-

samı tehdit etmez, ancak tekrar başlama sebebi olabilir. Yoksunluk şikayetleri; sigara içme isteği, tatlı gıdaları yeme ihtiyacı, özellikle dikkat isteyen işlerde performans kaybı, huzursuzluk, sinirlilik, uykusuzluk vb. Bunlar bir kaç saatte başlayıp, 24-48 saatte en şiddetli hale gelir. Çoğu şikayet 4 haftadan sonra kaybolur, ancak açlık hissi ve sigara içme isteği 6 ay veya daha çok sürebilir.

Sigarayı bıraktıktan sonra ne gibi olumlu değişiklikler olur?

- Sağlığınız düzeler.
- Tad duyunuz yerine gelir.
- Kokuları daha iyi ayırt edebilirsiniz.
- Tasarruf edersiniz.
- Kendinize saygınız artar.
- Bir maddenin kontrolü altından çıkabildiğinizi bilirsiniz.
- Ev, araba ve nefesiniz daha iyi kokacaktır.
- Çocuklarınız için iyi bir örnek olursunuz.
- Yakınlarınızı sigara dumanından kurtarırsınız.
- Fiziksel olarak daha iyi hissedersiniz.
- Spordaki performansınız artar.

Sigarayı bıraktıktan 1 yıl sonra sigaradan kaynaklanan kalp hastalığı riski % 50 azalır. 10-15 yıl sonra sigara kullanımından kaynaklanan ölüm riski ortadan kalkar. 50 yaşından önce sigarayı bırakırsanız, sigaraya bağlı ölüm riski % 50 azalır.

Bir çok insan sigarayı bir kerede bırakamazsa hep başarısız olacağını düşünür. Oysa diğer bağımlılıklar gibi nikotin bağımlılığı da ortalama 5-7 defa denedikten sonra tamamen sonlandırılır. Her bırakma ve takip eden nüks, bir sonraki denemede nelere dikkat edilmesi gerektiğini öğretir.

Sigara bırakıldıktan sonra ortalama beş kilo alınır. Özellikle kadınlarda kilo problemi sigaraya başlamada ve devam etmede önemli bir sebeptir. Kilo artışı ile gelebilecek sağlık sorunları sigara içmeye kıyasla çok azdır. Kilo artışında hem yemenin hem de metabolik faktörlerin etkisi vardır. Yani kişi eskisinden fazla yemese de kilo kazanabilir. Kişinin sigarayı bıraktıktan sonra sağlıklı ve aktif bir yaşantıya girmesi kilo artışını engelleyebilir.

Çocuklarda Yemek Problemleri

Dr. İlhan Diken

Hayatin ilk yılında bebekler müthiş bir büyüme sergileyerek doğum kilosunu yaklaşık üçe katlarlar. Bu büyüme hızının devam edebilmesi için de çok yemeleri gerekir. Öte yandan okul öncesi dönemdeki çocuklar daha yavaş büyüdüklerinden çok yemeye gereksinim duymazlar. Nitekim genellikle bir yaşından sonra çocukların iştahında belirgin bir düşme gözlenir.

Çocukların çoğunun büyümelerine yetecek kadar yedikleri ve yeterli kaloriyi aldıkları sürece sağlıklı olacaklarını unutmayın. Küçük çocuklar günde yaklaşık 1000 kaloriye ihtiyaç duyar. Anne ve babalar, çocuklarının bir gün umulduğundan daha fazla yediğine, ertesi gün ise neredeyse hiçbir şey yemediğine tanık olabilir. Unutulmamalıdır ki, çocukların aldığı kalorilerin sayılması gerekmez. Küçük çocuklar genellikle kendi enerji gereksinimlerini anlar, sağlıklı ve aktif kalmalarına yetecek ölçüde yerler. Anne ve babaların görevi onlara sadece besleyici yiyecek çeşitleri sunmaktır.

Yemek yeme sorunu olan çocuklar için pratik bazı önerilerde bulunmak mümkündür.

Yemekleri okul öncesi yaştaki çocuğa uygun porsiyonlar halinde sunun. Okul öncesi çocuklara uygun porsiyon miktarı genellikle yetişkin porsiyonunun yaklaşık dörtte biri kadardır. Büyük porsiyonlar çocuğu sıkabilir ve böylece daha az yemesine neden olabilir. En iyisi küçük miktarlarda sunmak ve bitirdiğinde daha fazla isteyip istemediğini sormaktır.

Yiyeceği yemeğe ve miktarına çocuğunuzun karar vermesini sağlayın. Hiçbir şey yemezse sorun etmeyin. Bir sonraki öğün ya da atıştırma nasıl olsa acıkması olacaktır.

Çocuğunuzun midesini sıvılarıyla doldurmasına izin vermeyin. Bu yaştaki

bir çocuğun yeterli kalsiyum ve diğer gıdaları alması için 450-650 ml. süt içmesi yeter. Çok fazla meyve suyu ishal veya diş çürümüne yol açabilir, hayatın ileri yıllarında obeziteye neden olabilir. Çocuğunuz susadığında meyve suyu yerine su verin.

Pazarlıktan (örneğin "sebzeni yersen çikolata vereceğim" gibi) veya ısrardan ("sadece bir kaşık daha" gibi) kaçın.

Uzmanların yapmış olduğu araştırmalar, bu tekniklerin geri teptiğini ve çocuğun daha da az yemesine neden olduğunu ortaya koyuyor. Çocuğunuz yemeğinin bittiğini söylediğinde masadan kalkmasına izin verin, ancak yemeğinin bıraktığı kısmını telafi etmek amacıyla sevdiği diğer şeylerden vermeyin. Yeni yiyecekleri kabul ettirmek özellikle zor olabilir.

Yeni yiyecekten çok küçük bir porsiyonu çocuğunuzun sevdiğini bildiğiniz bir yemeğin arkasından verin.

Çocuğunuzu bu yeni yiyeceği yemeye zorlamayın ve bu nedenle bir tar-

tışmaya girişmeyin.

İyi bir örnek teşkil edin ve bu yeni yiyecekten iştahla yediğinizi görmesini sağlayın.

Çocuğunuzun yeni yiyeceği kabul etmesinden önce aynı yiyeceği on veya daha fazla kez sabırla sunmanız gerekebilir.

Market alışverişine beraber gitmek ve yemekleri birlikte hazırlamak da genellikle işe yarar.

Markette çocuğunuza farklı yiyecek türlerini ve özellikle de sebze ve meyveleri gösterin. Bunların renk ve şekillerini belirtin.

Masada kullanmak istediği tabak ve bardağı seçmesine izin verin. Çocuğunuza yemek seçenekleri sunun. Akşam yemeği için ne pişireceğinize çocuğunuzun karar vermesine izin verin. Birkaç yemek önerisinde bulunun ve bunlardan birini seçmesini isteyin. Örneğin, akşam sebze yemek isteyip istemediğini sormayın. Bunun yerine örneğin bezelye mi, yoksa yeşil fasulye mi istediğini sorun. Böylece hem yemeği seçmiş olur, hem de ne yiyeceği konusunda belli bir kontrole sahip olmuş olur, ancak yemekte sebze olacağı mesajını da almış olur.

Her şeyden önemlisi, menüyü belirleme yetkisinin size ait olduğunu unutmayın. Sırf çocuğunuz sunduğunuz seçeneklere burun kıvrıldı diye menüyü değiştirmeyin. Hızla verilen siparişleri hazırlayan bir aşçı gibi davranmayın. Ne kadar zor olsa da, ileride yaşanacak yemek savaşlarının (ve her akşam iki-üç ayrı kişi için farklı yemek hazırlama zorluğunun) önüne geçmek için okul öncesi dönemde çocuğunuza sağlıklı yemek alışkanlıklarını kazandırmanız çok önemli.

Ellerinizde Uyuşma Varsa Dikkat..!

Ellerinizdeki uyuşma bilek kanalı sendromundan kaynaklanıyor olabilir. Bilek Kanalı Sendromu (BKS) veya diğer adıyla karpal tünel sendromu kadınlarda daha sık rastlanan bir problemdir.

Her iki elde birlikte ve baskın kullanılan elde daha belirgin olarak çıkar. Ellerde ağrı ve uyuşmaya neden olur. Uyuşma geceleri uyanmaya sebep olacak kadar şiddetli olabilir. Uyanıp elleri sallamak bir süre rahattır. Ağrı parmaklara, kollara omuza kadar yayılabilir, uyuşma yalnız elde olur. Zamanla ellerde güçsüzlük, el kaslarında incelmeye ve erime ortaya çıkabilir.

Kolun üç sinirinden biri olan median sinirin bilekte, bağların altındaki kanaldan geçerken baskı altında kalması bu probleme neden olur.

Bazı kişilerde bu kanal doğuştan dardır. Bu durumda mesleki veya tekrarlayıcı bilek hareketleri ile sinir baskı altında kalabilir. Daktilo veya bilgisayar kullanma, yazı yazma, örgü örme, çekiç kullanma gibi hareketler bunlar arasındadır. Bu bölgede bağlarda şişmeye sebep olan durumlarda hastalık ortaya çıkar. Bunlar arasında hamilelik, şeker hastalığı bazı romatizmal hastalıklar sayılabilir.

Hastalar ileri dönemde telefon, kitap tutarken, kaşık kullanırken zorluk çekebilirler.

Bilek kanalı sendromunun kesin

tanısı elektromiyografi tetkiki ile konur. Bu tetkik kas ve sinirlerin özel bir alet yardımı ile muayene edilmesidir.

Tedavisinde öncelikle etken olan bir hareket varsa bundan kaçınmak esastır. Yapılması gereken hareketlerde de bazı destekler kullanarak bükülme azaltılmalıdır.

İlave olarak bileği sabit pozisyonunda tutacak takıp çıkarılan splint veya atel denilen araçlar kullanılır. Özellikle uykuda bilekteki hareket önlenmesi için gece uyuşmaları azalacaktır.

İlaç olarak kısa süreli iltihabı önleyici ilaçlar kullanılmaktadır. Eğer hasta bütün bunlardan yarar görmemiş ise bilek bölgesine enjeksiyonlar veya bağların gevşetilmesine yönelik ameliyatlara denenebilir.

Özellikle hamileliği esnasında BKS geçiren hanımların bu probleme eğilimleri artacağı için tekrarlayıcı bilek hareketlerinden olabildiğince kaçınmaları yararlı olacaktır.

Pratik Öneriler

Yiyeceklerinizi Korumanın Yolları

*Kurabiyelerinizin zamanla sertleşmemesi için, kapağı çok iyi kapanan teneke bir kutuda, yanlarına bir iki dilim elma koyarak saklayın. Böylece orada kaldıkları sürece elma gerekli olan nemi sağlar ve kurabiyeleriniz sertleşmeden uzun süre taze kalır.

*Ekmeklerin uzun süre dayanması için bir torbaya koyup hava almasını engelleyin. Böylece 5-6 gün bayatlamadan dayanmasını sağlamış olursunuz. Ekmeklerinizi ekmek kutusunda muhafaza etmeyi düşünüyorsanız, kü-

çük bir kabın içine bir miktar tuz koyup ekmek kabının bir köşesine yerleştirin. Ekmekleriniz daha geç bayatlamış olur.

*Kahvenin zamanla tadı bozulur. Bata bir kahve ikram sırasında sizi zor durumda bile bırakabilir. Bunu engellemek için kahve kavonozuna 2-3 tane kesme şeker atarsanız, farkı görürsünüz.

*Sucukları serin bir yerde asmak yetmez. Zamanla üstleri beyaz bir küf kaplar. Zaman zaman sucukların üstünü, yarıya kestığınız bir limonla silin. Küflenmesini önlersiniz.

Yemek tarifleri

Balıklı Bohça (beş kişilik)

Gereçler:
10 Kare Milföy Hamuru
400 gr Hamsi
1 Soğan
1 Kahve Fincanı Margarin
3 Yumurta
4-5 Dal Maydanoz
2 Çorba Kaşığı Yoğurt
Tuz, Karabiber

Yapılışı:

Milföy hamurunu buzluktan çıkarın. Balıkların kafalarını ve kılçıklarını ayıklayıp yıkayın. Küçük parçalar halinde doğrayın. Yumurtaların ikisini katı başlayıp dilimleyin. 1 yumurtayı ayrı bir kasede iyice çırpın. Soğan maydanozu yıkayıp ince ince doğrayın. Margarini tavada eritip doğranmış soğan ve balıkları ekleyin. 5-6 dakika kavurup

derin bir kaseye alın. Haşlanmış yumurta dilimleri, maydanoz, yoğurt, tuz ve karabiber ekleyip iyice karıştırın. Milföy hamurlarını düz zemine yayıp hazırladığınız balıklı karışımı üzerlerine paylaştırın. Bohça şeklinde katlayıp kenarlarını yapıştırın. Üzerlerine çırpılmış yumurta sürüp önceden ısıtılmış 220 dereceye ayarlı fırında 15-20 dakika pişirin. Sıcak olarak servis yapın.

Fincan
Xanim

Kim Ne Dedi Kim Ne Kodu Vallahi Yoktur Bu İşin Sonu!

Siz kıymetli kadınlarımız;
Öncelikle sizlere bir soru sormak istiyorum. Sabahları nasıl uyanmak isterdiniz? Müzikle mi, çocuklarınızın ve heriflerinizin bağırmasıyla mı, sinirlenerek mi, neşeyle mi, Azrail'in "rojbaaşı! demesiyle mi, ya da çalar saatin sinirlerinin gerilmesiyle mi?.. Ayol ne bileyim, var da var. Sizi bilmem ama bendeniz Fincan Xanim'ınız, tabii ki şarkı nağmelerinin havaya uçtuğunu seyrederek uyanmayı yeğler.

Günlerden bir gün güneşin gözlerini açtığı bir vakit, bastım düşmeye. Değmeyin keyfime!.. Şarkı nağmeleri bir uçtu ki havada... Şöyle;

"Dedikoduuuuu yoktur sonuuuu
Laaaay laaaa laaaaay

Dedikoduuuu ah bir bilsen yoktur sonuuuuuu" diye.

Bir duysanız! "vallahi ne de güzel anlatıyor bizi!" dersiniz. Hemen ardından sanki çok iyi bir halt etmiş gibi kendinizle övünür, bir o kadar da kendinize sevdalanırsınız. Aslında insanlar kendileri ile barışık olabilmeliler ki faydalı olabilsinler çevrelerine. Kendinizi sevin ayol! Biz dedik mi bir şey? Amaa!.. Aması var tabii. Yani geriliklerimize neden bu kadar sevdalanıyoruz? Asıl mesele burada ve benim asıl kızdığım nokta da bu olsa gerek.

Geçenlerde bir kaç kadınıma ziyaret edeyim; ne var ne yok, bilgi alıp bilgi vereyim dedim. Paylaşmak, tartışmak, anlamak veya anlatmak gibi... Çözmek, rahatlamak, açık olmak gibi... Yalnız paylaşım adı altında her bir kadınıma başladı her bir ağızdan "aboo-uu! Duydunuz mu kızlar? Filan kim dedi, filan kim kodu, filan bilmem kimin kızı, filan kimin oğlu" demeye. "Aaaa! Ayol ayıptır, vallahi yapmayın, etmeyin!" dedim, dinleyen yok. Çünkü her

bir ağızdan "pıt pıt pıt..." Ben kendi sesimi duyamaz oldum. Ardından bir sessizlik ve kısa bir mutluluk. Evet, kı-sacık... Çünkü kadınımanın biri başladı:

"Ayol duydun mii? Ayşo ne kadar moderen olmuştü! Pepuuu!.. Hele şuna bak araba almış altına, çoluk çocuk gezi tozii! Bi de kadın olacak. Pehh!.." deyip başladı diğerini kiskanmaya. Neden? Kendi cinsini kabul etmiyor da ondan. Kiskançlıktan!..

Kadınlardan bir diğeri; "Heval, duydun mu? Ayşo'nun kızı qayfede, yanında da herifin biri vardı. Hem sonra ne derler? Sıfır kollu, orası burası açıktı! Amaaan sakın kimse duymasın, dedikodu olur" dedi. Ardından aman kimse duymasın sözcükleri birbirini kovaladı. Al sana kulaktan kulağa çekememezlik!.. Oooff off! Artık sıkılmaya başlamıştım. "Aaa yeter artık! Nam ne dedi, nam ne kodu, nam ne oldu, nam n'aptı filan!.. Sizin işiniz gücünüz yok mu be!" dedim ve bir şeyler öğrenmekten vazgeçtim. Kapıyı çarptım ve çıkıverdim. Sinirden kendi kendime sabahki şarkıyı mırıldanmaya başladım:

"Dedikoduuuuu yoktur sonuuuu
Laaaay laaaa laaaaaay"

Bendenizin yaptığı bir dizi araştır-

ma sonucunda ortaya bir takım şeycikler çıktı-verdi. Mesela, kadın milletimizin yüzde sek-seni gayet açıktan gelip dedikodu yapmakta olduklarını söyledi. Meğer erkek milletinin yüzde yüzü gizliden gizliye dedikodu yapıyormuş. Bilim kadınlarının vardıği sonuç ise dünyanın sonunun geldiği yönlü oldu. Örne-k verecek olursak, qayfehanelerde okey oynarken masa başlarında başlarlar "falanın oğli bilmem kimi ka-

çırılmış, filanın da kızı kaçmış" gibi sonu gelmeyen bilmem neler!..

Mesela düğünlerde yapılan ilk şey nedir sizce? Kayınbabalar başlarlar gelinlerine sitem etmeye; "yok şunun şurası açık, burası saçık, yok bilmem ne..." Kaynanalar ise, "ba ba baaa! Nasıl da sallanıyor hele, nasıl da göbek atıyor! Kendini beğenmiş! Havasından da geçilmiyor" falan filan... Düğün bitene kadar sonu gelmez dedikodular...

Evlerde en çok yaptığımız şey nedir, hiç düşündünüz mü? Telekulak dedikodusu!.. Buna ilişkin ilk etapta Almanya'dan başlayan ve diğer ülkelere de sıçramakta olan bedava telefon görüşmeleri işi iyice bozdu. Ayol bu defa evlere gidip gelmeler azaldı. Saatlerce yapılan dedikoduların sonu gelmez oldu.

Geçenlerde bir eve gittim. İyi niyetime dayanarak "laf lafi açar" derler ya. Bir arkadaşın ehliyetini kaybettiği ağızdan çıkıverdi. Bir de ne olsun istersiniz? Ben evden çıkar çıkmaz hemen telefon başına, "duydun mu qıuz? Falan kişi ehliyetini kaybetmiş. Heval söyledi. Sakın söyleme! Aman, ayıp olur kendisine" dedi ve başladı diğerini aramaya: "duydun mu qıuz? Biliyor-

dum, beceriksiz zaten alamazdı. Sözde okumuş". Ve telefonlaşmalar birbirini izler durur. İşte bizim kadın milletinin durumu; çekememe, dedikodu, didiş-me, kıskançlık, kendi cinsine yabancı-lık, küçümseme vs.

Bu iş dernek ortamlarında hayli gizli yapılır. Geçenlerde bir dernekte kahvaltı verildi. Her yerden insanlar vardı. Cıvılcıydı. Çok sevindim doğrusu. Ancaaaak dedikodunun tozu girmezse olmazmış meğer. Bir grup sözde sosyal ve entellektüel kadınıma oturdukları yerde onun bunun dedikodusu kalmamış gibi İstanbul aksanıyla; "ayol baksanaaa! Zamane hevalleri de ne de şık, ne de modernler! Şu heval saçını bilmem n'apmış. Ama hevaler bunu yapmaz! Şunu giymez, bunu takmaz, şunu içmez!" vs. İşimiz gücümüz cımbızlamak ve sonra da "bunda iş yok, bu da gider. Göreceğiz bakalım bunun da sonunu..." demesinler mi? Sonra da "Fincanccuum, abarttin!" dersiniz. Hevaler her şeye layık iken küçücük şeyler bile çok görülür, gözünüz kalır. Anlaşılın kendinize yakıştırdığınızı bir baskasına layık görmemek, yakıştıramamak adet olmuş. Ayıp ayooool!..

Bakın, dedikodu gericiliğın işi olduğu kadar, işi gücü olmayanın da tatmin aracıdır. Yani boş laf etmek... Aynı zamanda gençlerimizin önüne set kuruyoruz. Yani ortalığı karıştırmaktan başka bir şey değil yaptığımız. Terk edin bu mereti artık! Gençler rahat hareket edemez oluyorlar. İşte çevre ne der, nam nelele takılıyorlar ayool! Yazık vallahi!.. Aslında niyetlerden bağımsız kuyu kazmaya benzer bu. Hani derler ya "adın çıkacağına canın çıksın misali. Bakın, siz siz olun, vazgeçin birbirinizi delik deşik etmekten. Birbirimizi sevelim, geliştirelim, öğretilim, çözelim. El ele birlik olalım ki gelsin dedikodunun sonu. Yorum takdirinize kalmış. Bendeniz Fincan Hanımınız dedim diyeceğimi..."

fincan_xanim@hotmail.com

fıkra

Kitapçıda

Adam kitabevinden içeri girer, tezgahta duran gence sorar:
-Sizde "Kadınlara Karşı Zafer Kazanan Erkek" romanı var mı?
Tezgahtar eliyle az ötesini işaret eder:
-Var efendim, orada masal kitapları bölümünde bulabilirsiniz.

Son Söz

Ölüm yatağındaki kadın kocasına sormuş: Bana söz ver, ben öldükten sonra elbiselerimi evleneceğın kadına giydirmeyeceksin... Adam da demiş:

-Saçmalama! Birincisi; sen haftaya kalmaz, iyileşirsin. İkincisi; onun bo-yu seninkinden ufak. Elbiselerin ona olmaz...

Muayene

Adam karısı ile birlikte doktora muayene olmaya gider. Muayene biter

ve doktor, odasından çıkarak kadının yanına gelir ve

-Kocanızın ölmemesini istiyorsanız şu kağıda yazdıklarımı uygulayacaksınız:

1- Sabahları güler yüzle güzel bir kahvaltı hazırlayın ve işe mutlu gitmesini sağlayın.

2- Öğlenleri eve geldiğinde güler yüzle karşılayın ve güzel bir öğle yemeği ile takdir edildiğini hissettirin, böylece günün geri kalan kısmını da iyi geçirmesine yardım etmiş olursunuz.

3- Akşamları eve geldiğinde yemek özellikle güzel olmalı. Eve gelince eline bir kadeh içki verin ve dinlenmesini sağlayın.

4- Haftada en az üç kere birlikte olun, eğer isterse daha fazla birlikte olun. Ve tamamıyla tatmin olduğundan emin olun.

Eğer bu dediklerimi harfiyyen uygularsanız, kocanızın sağlık yönünden hiçbir problemi kalmayacaktır", der doktor.

Eve geldiklerinde adam karısına sorar:

-Ne dedi doktor sana?

Kadın cevaplar:

-Ölecekmişsin!

Yaşamdan Kesitler

Nuray Bayındır

Bir başına-V

“Yeğenim. Üniversitede okuyor, matematik bölümünde. Öyle değil mi kızım?” der demez gelen erkeklerden koyu esmer tenli, siyah saçlı, favorili, dalgalı saçları ensesine doğru inen ve ağzının iki yanından çenesine doğru özenle uzatılmış bıyıkları olanı, kendisiyle konuşma fırsatını yakaladığından emin bir havayla yavan yavan sırtarak;

-Elindeki kitabı görünce Sosyalizm Bölümünde okuduğunu sanmıştım demişti. Nevin, tam da yetmişli yılların Türk filmlerinde rastlanabilen bir hazır cevaplılık;

-Okulumuzda öyle bir bölüm yok. Başka bir üniversitede de olacağını sanmıyorum. Siyasal Bilimler dersiniz olur. Öyle bir bölüm bulabilirsiniz. Okuduğum kitaba gelince; daha ziyade sol görüşlü insanların tercih edip okuyabileceği bir kitaptır. Devrimciler arasında, özellikle devrimci gençliğin ilk el kitaplarından biridir. Ben ikinci kezdir okuyorum, diye karşılık vermiş;

-Seninle bu kadar konuşma yeter, der gibi de sert bir bakış fırlatmıştı sözlerini bitirirken.

Ne yemeğe onlarla birlikte oturmuş, ne de yemek sonrası iskambil oynaması için çorapçının davetine olumlu yanıt vermişti. Sadece limonlu bir çayla yetinmişti o gece. Nermin Hala'nın

-Ah kızım, vah kızım! Olacak iş mi bu? Ben seni bu gün yemeğe davet etmişim, sen hiçbir şey yemiyorsun, sözleri de hiç bir işe yaramamıştı.

O an orada bulunan herkes üzerine üzerine geliyordu sanki. İçi bulanıyor, midesi burkuluyordu. Evet, kendisini hiç iyi hissetmiyordu. Bu gün hava çok kötüydü, üşütmüş olabilirdi. Yüzünün kızarması sözlerini doğruluyor gibiydi, ama o gün orada bulunanlardan hiç biri bunun üşütmekle alakasının olmadığını fark etmediği gibi hiç kimse de, aslında on sekiz yaşındaki bir genç kızın tek başına yaşam mücadelesine atıldığına şafağında tanımadığı bir dünyanın, tanımadığı insanların yediği ilk insafsız darbenin dışı vuran kızılığı olduğunu tabii ki anlamamıştı. Yurdun penceresinde gözlediği, gri bulutların arasında kaybolan küçük kuş aklına geldi birden. Kendisi de şimdi o kuş gibi değil miydi? Kendisi de zamanı gelince yuvadan uçmuş, tanımadığı dünyalara yolculuğa çıkmıştı işte. Güçlü olmalıydı. Şimdi güçlü olmanın tam zamanıydı. Korkusunu dışarı yansıtmamalıydı. Aslında insanlardan korkmuyordu o, asıl korkusu başına gelebilecek tehlikelere karşı hazırlıksız oluşuydu.

O gece önceden Mehmet ile kararlaştırdıkları gibi alt kattaki salonda bulunan bir divanın üzerinde Meral ile birlikte yattı Nevin. Mehmet, gündüz terasa çıktıklarında Nermin yanlarındayken iki üç dakikada anlatmıştı Meral ile ilişkisini. İşin aslını sorarsa kız kaçırılmıştı.

devam edecek...

Barış Güvercininin Gözlerinde Tutuklu Kalmasın!

Sevgili Başkanım;

Ömrümüzün bütün zamanlarında kana-yacak olan 15 Şubat'ta yazıyorum size. “Yaşam bir arayıştan ibarettir” derler. Bizim için de yaşamın her anı arayışlarla geçmektedir. 15 Şubat, sadece trajedilerle dolu bir tarihi tekerrür etme tehlikesiyle yüz yüze kaldığımız bir gün değildir. Sadece tarif edilemez acılar çektiğimiz bir gün olarak da algılamıyoruz. Ve bütün yüreğimizin bıçak altına sokulup paramparça edildiği bir an olarak da görmüyoruz. Yaşadığımız anın sahibi ve gelecek asırlarda kendimiz olabilmek için halk olarak gezginci olup düştük yollara...

Umut yoksunluğunda hemen her halk birer "mehdi" yaratmıştır kendine ve bütün karanlık anlarında ateşi ondan beklemiştir. Hep bir kayıpla başlar rivayetleri. Ama bir umutla kendilerine geri dönüleceğine inanılır. Oysa biz hiç kaybetmek istemedik. Çünkü ne o kadar bekleyecek zamanımız, ne sabrımız, ne de başka bir geleceği yitirecek tahammülümüz vardı. Bundan dolayı yeryüzündeki bütün yolları tükettik.

Yabancı diyarların her köşesinde kendi sesimizle çağırdık, yüreğimize gelen ahenkle söyledik, kendi dilimizle haykırdık. Size ulaşabilmek için bizde bulunan bütün tanrıların-tanrıçaların gücünü birleştirdik. Ve üstümüze üstümüze yürüyen umutsuzluğu yemeye çalıştık. Umutsuzluk, peşimizde sinsi bir katil, biz ise ölümden kurtulabilmeyi size ulaştırmak için birer koşucuyduk. Koştuğumuz yollar dönemin rekorlarını kırmak isteyen koşucuların yollarına benzemedi hiçbir zaman. Ölümsüzlük arayışına çıkan Gılgamêş'in yollarına da benzetemem. Terzi Hermes'in insanın tanrının yedi katına çıkmak için kendisini sınavı geçtiği yollarla da karşılaştırmayacağım.

Sırtımızda tüm zamanların çarpmı, tarihin bütün darağaçlarından

geçtik ve bir zaman Roma yollarında asılı duran isyancı kölelerden daha çok ölü bıraktık arkamızda. Ölümlerimizi gömecek bir avuç toprağımızın olmadığına üzülecek zaman da bulamadık, onlar adına da yürüyeceğimize ant içtik. Ve çalmak istenen ruhumuzu kaybetmek için yürüdük çağımızın bütün dehlizlerinden. Tüm nesillerimizin acılarını yüreğimize arşivleyip önmüze konulan bütün sınırları aşmış yürüdük. Bizleri bizlerden uzaklaştıran korkularımızı, aydınlığınızda kazandığımız cesaretimizde boğduk. Ve millenmek istenen gözlerimizle, yüreğimizin bütün güzelliklerini yansıtan gözlerimizle aradık. Gündüz gözüyle ahtapot gibi her anımızı ve dünyamızı işgal eden kabuslara yenilmeden yürüdük. Arayışımıza bir faydası dokunur diye en çorak topraklardan dahi ölüm diledik minnetle. Dağların çocukları olarak okyanuslara açıldık. İlk defa denizlerin ve balıkların dilini öğrenme ihtiyacını duyduk. Ve çağın korsanlarına yönelttik öfkemizi.

Bir bilgenin en acı ve o kadar da gerçekçi olan sözünde aradık sizi. Azrail'i selamlamada, ölümün acısını seçip kucaklamada, bir şahinin ataklığında, bedenimizde patlayan bombanın sesinde aradık. Biz sizi sonsuzluk kadar uzun ve özlemlerin en büyüğüyle aradık. Gecenin

gizeminde araştırdık. Ateşten elbiseler giymekle size ulaşmayı denedik. Bütün yolları ve yıldızları takip edip arşındıladık size ulaşmak için. Bulamadık. Ayları, yılları bir ana sığdırıp yürüdük omzumuzdaki yükün ağırlığını unutmuyarak. “Ruhu yaralandığı zaman bile kalabilendir insan” der bir düşünür. Bizler de öyle. Acı çektik ve kendi ruhumuzu bununla besledik. Acı ekerken gönül bahçemize, umut çiçeklerinin açılacağına inandık. Sonra yüreğimize daldık ve her yürekte sizi keşfettik. Bu keşifle el değmemiş umutları yarattık, yarı bırakılmış hayallerimizi sürdürdük. Yeni levhalar yaratık kendimize; sevgiye, özgürlüğe, barışa dair.

Sevgili Başkanım, bizim uzun yürüyüşümüz hep sürecek. Ve bu yürüyüşümüzün güneşin bize gülmesini sağlayacağı, bütün kötülüklerin batışı olacağı inancını taşıyorum. Düşüncelerimizin hayat bulacağı özgür bir ülkeyi yaratabileceğimize, halklar arasında kardeşliğin sağlanıp birlikte yeniden başlangıçlar yapacağımıza inancını hep taşıdık. Güzel günlerin özlemiyle yaşayıp, anlamlı bir yaşam için kendimizi hazırlamaya çalıştığımızı da belirtmek istiyorum. Ama her şeyden önce özgür olmanızın, bu umutlarımızın gerçekleşmesine en büyük katkısı olacağını biliyoruz.

Ve Başkanım, bu güzel yaşamı sizinle hayal ediyoruz. Sızsız dipsiz, karanlık bir kuyudur hayallerimiz. Sızsız bir geleceği yaşamak istemiyoruz. Uzun yürüyüşümüzün, arayışımızın gerekçesi de budur. Özgür olmadığınız sürece ömrümüzün bütün 15 Şubatları kanayacaktır. Hayallerimiz kanayacak, kardeşlik kanayacak! Umudumuz odur ki barış, ak güvercinin gözlerinde ve zeytin dalı yapraklarında tutuklu kalmasın! Umarım gerçeklik ve sevgi egemen olur ve barış bütün zamanımızın hasretle beklenen özlemi olmaktan çıkar.

Évar Barın

Barışa Olan Özlemin Adı

1 Ekim'den bu yana KKK'nin tek taraflı ilan ettiği ateşkes gündemimizde. Bu ateşkes Türkiye'de bulunan birçok televizyon kanalında yayınlanan tartışma programlarıyla birlikte kirli savaşla anılan bazı siyasetçilerin söylemleriyle Türkiye gündeminin esasını oluşturdu. Siyasal arenada ise var olan diplomasi trafiği oldukça yoğun. Tek gündem ise elbette ki PKK ve Kürt sorunudur.

Peki, bu savaştan en fazla nasibini alan Maxmur mülteci kampı, yaşanan bu ateşkes sürecini nasıl karşılıyor? Doğup büyüdükları topraklarına geri dönüş olacak mı, uzanan barış eli karşılık bulacak mı? Barışa olan özlem son bulacak mı? Onurlu bir çözüm olacak mı?

Kampın ara sokaklarından ana caddeye yürürken geçen bu kısa zaman dilimi içinde yaşlı babalarımızın ve tüm yaşanan acıları sineye çekmeye alışan analarımızın gözlerinde tek bir istemi görebiliyoruz.

Bu istem sürüp giden savaşın son bulması. Tek istem; BARIŞ

12. yılını geride bırakan ve kendi topraklarında mülteci olan bu halkın tek istemi, BARIŞ. Burada yaşayan mülteciler, dünyaya gözlerini kapatmadan önce doğduğu ve büyüdüğü toprakları son bir kez de olsa görmek ve son kez de olsa suyundan içmek istiyorlar.

Yakılan köylere, yaşanan acılara rağmen hala ayakta durmayı başaran bir halk topluluğu Maxmur Mülteci Kampı. Ve tek istemleri; BARIŞ!

BARIŞ istemi, barış ortamında yaşamak en doğal hakları değil mi? Çekilen acıların son bulmasını istemek kadar doğal ne olabilir ki?

12 bin mültecinin yaşadığı bu kampta gezerken, Maxmurluların barışa olan özlemlerini gözlerinden okuyoruz. Dilleri ise her zamankinden daha fazla 'BARIŞ' diyor. Kamp sakinlerinin her şeye rağmen gülen yüzlerindeki çizgilerden gözlerine,

dillerine, mültecilikte doğan çocuklardan gençlere, ihtiyaçlara herkes tek bir istemde, yani barış isteminde birleşiyor.

Ateşkes süreciyle birlikte Kürdistan'da hiç durmayan operasyonlarda hala hayatını kaybedenler var ve Maxmur Mülteci Kampı hala kendi toprağında mülteciliği yaşıyor. Bildiğimiz gibi Ankara'nın gündemi bu kampı kapatmak. Kapatmanın çözüm olmadığı gibi kendi topraklarında mülteciliği yaşamaya mahkum edilen bu halkı geri Türkiye'ye götürmek de kolay değil elbette.

Semt aralarından cadde boyu uzayıp giden dükkânlardan kafele, görüp ve konuştuğumuz her mültecinin gözünde kendi doğup büyüdüğü topraklara olan özlem ile ağızdan çıkan tek kelime barış oluyor.

Bu sese kulak verelim. Yüreğimize birazcık da olsa insana, insanlığa dair küçük bir yaşam kıpırtısı kalmışsa eğer...

Bese Mordeniz

Bütün Çocuklara Anne Olabilmek

Çocuğa sevgiyle yaklaşma, kendini ifade etmesini sağlama, herhangi bir konuda rahatlıkla fikrini söyleyebileceğini empoze etme çocuk eğitiminde önemli.

Gül Kılıç; 1979, Midyat doğumlu. Politik nedenlerden dolayı ülkesinde kalamamış, bu sebeple yaklaşık on yıldır Almanya'da yaşıyor.

Babasının eğitimci olmasının da etkisiyle Almanya'da meslek olarak Anaokulu Öğretmenliğini tercih ettiğinden beridir bir anaokulu öğretmeni olarak çalışıyor.

3 ile 6 yaş arasındaki çocukların eğitimiyle ilgileniyor. Kanuni olarak her aile üç yaşında, olmazsa 5 ve 6 yaşlarında çocuklarını mutlaka anaokuluna göndermek zorunda.

• **Almanya'daki anaokullarının farklı kimliklerden halkların çocukları için önemi nedir sizce?**

Genel olarak tüm anaokulları için ortak bir program olmakla birlikte, ayrıca her okul kendi somut durumuna göre de programlar yapıyor. Örneğin, benim bulunduğum yerde yabancılar çok olduğundan ilk amacımız, Alman çocukları ile yabancı çocukların birbirini tanımasını, kaynaşmasını sağlamak, farklılıklarıyla beraber yaşamasını, birbirlerini kabul etmelerini öğretmektir. Yine dil öğrenmelerini sağlamaktır.

• **Aileler çocuklarını hangi amaçla anaokuluna**

gönderiyorlar?

Çocuğun okula kaydı yapılırken ailelere sorduğumuz ilk soru bu oluyor. Ailelere bizden beklentilerini soruyoruz. Onlara özellikle çocukları için burada neleri öğrenmelerini istediklerini soruyoruz. Ailelerin düşünceleri bizim için önemli olduğundan onların düşüncelerini direkt protokole alıyoruz. Almanlar genelde çocuklarının sosyalleşmesi açısından anaokulunun kendileri için önemli bir kurum olduğunu belirtiyorlar. Farklı kimlikten gelen ailelere sorduğumuzda da çocukların okul öncesi eğitimlerinin kendileri açısından önemli olduğunu söylüyorlar. Maalesef bazıları için de salt çocuğunu başından savma gibi yaklaşımlar da ortaya çıkabiliyor.

• **Farklı bir dil öğretilirken, çocuk kendi kültüründen, dilinden uzaklaşıyor mu? Ne tür zorluklar yaşanıyor?**

Bir çocuk üç yaşına kadar ana dilini rahatlıkla öğrenebilir. Çünkü başka bir dili daha sağlıklı öğrenebilmek için kendi ana dilini öğrenmesi önemli. Velilerle yaptığımız tartışmalarda veya çeşitli toplantılarda da bunları dile getiriyoruz.

Bazı örnekler vererek sınırlarım daha iyi açıklayabilirim. Şu an 25 kişilik bir grupta çalışıyorum. Yarısından fazlası farklı kültürler-

den geliyor. Okula ilk geldiklerinde elbetteki adapte olmaları zor oluyor. İlk defa ailenin içinden çıkıp başka bir ortama geliyorlar. Yeni insanlar tanıyıp, arkadaşlıklar kuruyorlar. Dil en önemli problem. Çocuklar çoğunlukla aile ve okul arasında ya da iki kültür arasında kalma gibi bir durumla karşı karşıya kalıyorlar. Ancak bu durumun avantaja dönüştürülecek bir yanı da var. Nasıl mı? Başta ailelerin sahip oldukları kültürlerini, çocuğa eğitimsel bir şekilde öğretmeleri ve ailelerin bu konuda bizlerle geliştirecekleri güçlü diyaloglar önemlidir. Çocuğun evdeki durumu hakkında bilgi verildiğinde biz çocuğa nasıl daha iyi yardımcı olabileceğimizi biliriz.

• **Çocukları eğitirken hangi temel özellikleri kazanmasını sağlamaya çalışıyorsunuz?**

Kişilik kazanma aileden başlıyor tabii. Okulda da devam ediyor. En çok üzerinde durduğumuz şey, çocuğa bir birey olduğunu, bizim için onun düşüncelerinin de önemli olduğunu, onunla beraber bir şeyler yapmak istediğimizi özellikle vurguluyoruz. Çocuğun kendine olan güven duygusunun gelişmesi çok önemli. Sevgiyle yaklaşma, birbirine karşı saygı, kendini ifade etmesini sağlama, herhangi bir konuda rahatlıkla fikrini söyleyebilece-

ğini empoze etme eğitimde önemli. Ayrıca yardımlaşmanın önemini kavratıyoruz.

• **Çocuklara hangi konularda yada hangi durumlarda sınırlandırmalar getiriyorsunuz?**

Daha çok birbirleriyle ilişkilerinde yaşadıkları durumlar oluyor. Çocuklar bazen anlayamadıklarında vücut dilini kullanıyorlar. Biz sorunların çözümünde şiddetten kesinlikle uzak durmaları gerektiğini öğretiyoruz. Bazen sorunları olduğunda çocuklara doğrudan müdahale etmiyoruz, dışardan gözlemliyoruz. Gerçekten içinden çıkamıyorlarsa onlara alternatifler sunuyoruz, düşünmeye sevk ederek bilinçlendirmeye çalışıyoruz. Böyle yöntemlerle öğretici olmaya çalışıyoruz.

• **Ailelerin kız ve erkek çocukları arasında ayırım yapmaları okulda nasıl yansıyor?**

Önemli bir soru. Kız ço-

cukları genelde sakin, daha sessiz, iç dünyasına kaplanmış oluyorlar böyle durumlarda. Erkek çocukları bir prens havasında içeri giriyorlar. "Sen bizim için kızlardan daha değerlisin" hissi verilen erkek çocuklar daha gururla hareket ediyorlar. Her şeyi yapma hakkını kendilerinde görebiliyorlar, kız çocuklarını dövebiliyorlar, onlara hizmet edilmesini isteyebiliyorlar. Tabii anaokulundaki kurallara uyma konusunda, kız ve erkekler eşit yaklaşımı gördüklerinde şaşırıyorlar. Kız çocukları daha çok küçükken sorumluluk yüklenildiğinden anaokuluna geldiğinde daha rahat ayak uydurabiliyor. Erkek çocuğu ayak direktse de sorumluluklarını kendisine gösteriyoruz. Ama eve gittiklerinde bir çok anne onlara yaptırıyor. Çocuklar ağladıklarında anne hemen pes edebiliyor ve çocuk, anne ve babayı denetimi altına alabiliyor. Israrlı olmadıklarında da çocuğun bağımlı yetişmesinde en büyük rolü oynayabiliyorlar.

Suna TUNÇ

ABONE FORMU

12 AYLIK*

20 EURO

24 AYLIK*

40 EURO

İsim:

Adres:

Telefon:

Banka Adı:

Hesap No:

TARİH:
YAPAN:

İMZA:

ABONE

NEWAYA JIN

Kempstraat 10 2572 GH
's-GRAVENHAGE
Nederland

Tel.: 0031 652152768
Fax: 0031 492516260

Banka ismi: Postbank
Hollanda İçi: 9522686

IBAN: NL50 PSTB0009522686 BIC: PSTBNL21

*Yukarıda işaretlediğim sürenin bitiminden önce iptal etmediğim takdirde abone süresinin normal tarife üzerinden uzatılmasını ve ücretini ödemeyi kabul ediyorum.

DUYURU!

Newaya Jin Gazetesi olarak esas amacımız, gazetemizi tüm kadınların ortak platformu yapabilmek ve hepimizin sesi haline getirebilmek. Sesimize ne kadar çok ses katılırsa, o kadar gür ve kararlı çıkar. Bunun için; her kadın ve kadınla yana olmak isteyen her erkek doğal çalışmamızdır. Bizler her okuyucumuzu aynı zamanda gazetemizin gönüllü çalışanı olarak görüyoruz. Bulduğunuz her ülkede, şehirde ve mahallede göndereceğiniz her haber gazetemizi daha güçlü kılacaktır. Bu nedenle herkesi Newaya Jin'e katkıda bulunmaya ve muhabiri olmaya çağırıyoruz.

Gazetemizde yayınlanmasını istediğiniz reklamlar ve ilanlarınız için telefon numaramız: 0031 707851981